

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugosla-
viji 80 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm v širini
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po praznikih

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon števil. 50, upravnništva števil. 325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana števil. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7363, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Kriza v italijanskem fašizmu.

Govoriti danes o krizi v italijanskem fašizmu, namreč o krizi, ki naj pomeni za fašistovski strank, za režim kritičen prehod, od katerega naj bi bila odvisna usoda stranke in režima, je danes gotovo prezgodaj. Tu pa tam pride res do precej simptomatičnih incidentov med pristaši raznih struj v fašizmu, ki kažejo, da v stranki nekaj vre; a struje se pojavljajo pač v vseh strankah in navadno se spor med njimi poostri posebno takrat, ko stranka nima več nevarnega nasprotnika pred seboj, ko se stranka čuti močno. In ravno to svojstvo vseh strank prihaja danes do izraza v fašističnih vrstah. Opozicije, ki bi bile danes fašizmu res nevarna, pravzaprav ni. Usoda je hotela, da je duša vse opozicije, vodja socialcev, poslanec Amendola, podlegel ranam, ki so mu jih zadali fašisti v Montecatini, ravno isti dan, ko je Mussolini ušel angleški atentatorki z malo očitanim nosom. Mesto Amendola bo vodil opozicijo menda senator Albertini, ki je gotovo vreden naslednik kremenitega Amendola. Toda kaj, ko Aventinija danes ni več! Vsaka izmed opozicijskih strank vleče na svojo roko. Liberalci, oni liberalci, ki so nekaj tako zvesto propovedovali nauke individualizma, so po večini prešli k fašizmu; drugi izmed njih (n. pr. Orlando) so se vsaj začasno odtegnili javnemu življenju. Giolitti je sicer ostal dosledno zvest svoji vmesni politiki, a je gotovo prestar, da bi še kdaj dočkal ugoden trenutek. Bodočnost je v rokah organiziranih strank, katerim bodo parlamentarne skupine, izvoljene na podlagi individualnih programov ali osebnih simpatij, prej ali slej morale podleči. Izmed ostalih opozicijskih skupin je ostala stranka popolarov gotovo najbolj kompaktna. Ta stranka pa se že po svojem krščanskem programu omejuje na boj v ustavnih mejah in bi se ne mogla odločiti za nasilno akcijo, ki edina more vreči sedanjo diktaturo. Popolari posvečajo vso skrb notranji organizaciji; posrečilo se jim je obdržati v svoji stranki ogromno maso delavstva, ki je združeno v takozvanih belih organizacijah.

Izmed ločljivih strank so komunisti gotovo najbolj agilni; saj je teren pripravljen, ako ekstrem rodi ekstrem. Ravno radi tega jim je vlada povsod na petimi in jih tišči k tlom z vsem državnim aparatom. Kaj naj pričakujemo od Turatijevih zmernih socialistov, ko se je Turati še l. 1923., ko mu je kralj ponudil vlado, bal sprejeti odgovornost za državo? Bolj bojevitih maksimalistov so ravno radi tega razkola v socialističnih vrstah prešibiki za odločilno borbo proti fašizmu. Republikanci niso stranka mase, nimajo aktualnega programa — kdo je danes v Italiji proti splošno priljubljenemu kralju? — in se zadovoljijo s kako teoretično zafrakcijo na račun fašistovskih ideologov v svojem sicer korajžnem listu »Voce repubblicane«.

Fašizem se torej za enkrat ni treba bati opozicije. Stranke (socialisti, maksimalisti in komunisti), ki bi bile pripravljene stopiti tudi na ulico, se koljejo same med seboj. Izključeno pa je, da bi ustavni boj vrgel fašizem, ko mu manjka pozorišča. Ali se more sedanja zbornica še imenovati zakonodajna skupščina? Kdo bo zameril poslancu Finziju, ki je na zadnji seji poslanske zbornice predlagal, naj se ta karikatura odpravi? Opozicija sama dobro ve, da ne more ustavni boj prinesiti nikakega uspeha, in je pričela minirati fašizem iz inozemstva.

Kakor rečeno, je ravno pomanjkanje nevarnega nasprotnika poostrišlo notranje spore v fašistovski stranki. Vendar lahko takoj poudarimo, da ti spori niso danes še tako dozorili, da bi mogli v doglednem času pokopati stranko. Saj bi se fašisti zopet strnili, kakor hitro bi se pojavil na obzorju nevaran nasprotnik. Nočemo pa izključiti možnosti, da nastane trenutek, ko bi postali ravno ti spori usodopolni za stranko. To bi bil trenutek, ko bi fašizem zgubil svojega ustvaritelja, ki drži z železno roko za vajeti obeh najmočnejših struj v fašizmu. Ako izgine Mussolini, zgubi italijanski narod osebo, v kateri vidi konkretizirano silo in moč fašizma, brez katere si fašizma sploh ne more predstavljati. Z Mussolinijem izgine v očeh sanjavega italijanskega naroda providencialna oseba, ki edina more s svojim nimbom in izredno spretnostjo tiščati k tlom spore med pristaši Federzonijeve zmerne struje in Farinaccijeve ekstremne. Mussolini se tega sam preveč zaveda, da bi verjel lastnim besedam, ki jih je izgovoril na prvi seji poslanske zbornice po atentatu na njegovo osebo: »Hočem reči, da je za vse možnosti že vnaprej preskrbljeno, da bo fašizem s svojo železno roko še nadalje vodil usodo italijanskega naroda.«

Da obstoji med Farinaccijevo in Federzonijevo strujo hud antagonizem, je dejstvo, ki ga ne taji niti fašisti sami. Vzrok tega nasprotstva so različne narave. Kljub temu, da ne moremo Farinaccijevi struji odkrepati gotove načelnosti — saj je bil Farinacci dosledno za neizprosno borbo proti opoziciji in je po Matteottijevem umoru s svojo dosledno intransigentnostjo rešil fašizem — je go-

tovo, da igra pri Farinacciju vsaj danes glavno vlogo osebna ambicija. Farinacci bi rad sam postal diktator. Mussolini to prav dobro ve, in se radi tega nagiba k Federzonijevi struji, ki ima za glavno glasilo milanski »Popolo d'Italia«, ki ga je ustanovil Mussolini sam in ga vodi njegov brat Arnaldo. Mussolini je porabil prvo priliko, da potisne v ozadje sebi nevarnega Farinaccija; po Matteottijevem procesu je Farinacci »prostovoljno« odstopil kot glavni tajnik fašistovske stranke. Farinacci je šel gotovo predaleč, ko je kot glavni tajnik fašistovske stranke branil Matteottijeve morilce in vrgel pri procesu na tehtnico vso težo fašistovskega režima, t. j. vlade same. V inozemstvu in tudi v Italiji je ta javni in direktni pritisk na justico zbudil gnus in odpor. Mussolini se je tedaj prav lahko rešil Farinaccija. Poglavlje o dokumentih proti Mussoliniju, do katerih je prišel Farinacci med procesom, je malo verjetno. Mussolini bi se v tem slučaju gotovo delal dobrega svojemu rivalu! In dokazati, ki da jih ima Federzoni proti Farinacciju, o milijonih, ki jih je ta prejel za borbo proti zavodu Banca Commerciale Italiana? Bog ve. Zna-

čilno pa je, da je Farinacci nehal z napadi na Toeplitza, glavnega ravnatelja Banca Comm. It., ko je postal finančni minister konte Volpi, ki ima pri banki veliko besedo.

Umevno je, da skuša Farinacci svojo borbo proti Federzoniju in Mussoliniju spraviti pod plašč načelnega nasprotovanja. »Stranko hočem pokristjaniti!« vpije Farinacci. Iz stranke mora vse, kar je prišlo v njo iz zgolj egoističnih interesov. To geslo danes pri »čistih« fašistih drži. V stranko, ki ima platno in škarpje, silijo danes vse; to nese. Fašisti dobro vedo, da bodo te »garjeve ovce« pokopale stranko in zato čistijo in čistijo.

Kakor rečeno, more zadrževati te spore v fašistovski stranki edino Mussolinijeva silovita osebnost. Mussolini najde vedno kak sufit, za katerega se užge ves narod, ne samo vsa stranka. Naj omenimo le njegovo potovanje v Tripolis. Ali najdeš dva Italijana, ki bi jih visoka pesem o kolonijah, o novi zemlji, ne združila?

Ako pade Mussolini, pade fašizem; drugače je danes vse prezgodaj govoriti o pravi krizi v fašizmu.

Pred razpravo o korupcijskih aferah.

Belgrad, 6. maja. (Izv.) Čuden mir vlada v Belgradu, deloma vsled Gjurgjeve slave, deloma radi priprav vladnih in opozicijskih krogov za težko borbo ob priliki interpelacijskega dneva

prihodnji petek.

Opozicija marljivo zbira material, v kolikor ga še nima zbranega. Vladna večina pa urejuje in dela razpoloženje v svojih krogih, da bi pri tej priliki dobila zase večino. Z ozirom na to se s precejšnjo pozornostjo gleda na radičevce. Kakor znano, je Stjepan Radić, pa tudi drugi njegovi poslanci, vsepovsod po celem svetu raztrobil svojo odločno borbo proti korupciji. To pot bo imel Stjepan Radić dovolj prilike, stvarno dokazati, koliko mu je na tem, da bi res, vsaj kolikor je mogoče, izginila korupcija iz našega javnega življenja. Opozicija se ne bo zadovoljila s kompromisno rešitvijo.

Radikali n. pr. predlagajo anketo,

ki bi sestojala iz članov parlamenta in ki bi preiskala vse delovanje od leta 1918. dalje. Proti preiskavi delovanja in korupcionističnih afer od leta 1918. seveda tudi opozicija nima ničesar. Pač pa je odločno na stališču, da se za slučaje, ki so v interpelaciji konkretno navedeni, posebno pri slučajih, ki so navedeni o Rade Pašiću, nikakor ne more sprejeti ta rešitev. Glede delovanja Rade Pašića v slučajih, ki so navedeni v interpelaciji, ni treba še kake posebne preiskave. V interpelaciji so se navedena dejstva podkrepila z dokazi. Zato se misli, da hočejo radikali s tem celo stvar samo zavlačevati. Če bi radičevci pristali na ta predlog, bi s tem podpirali nadaljnje širjenje korupcije. Pa tudi precej radikalov je tega mnenja. Gotovo je, da bo prišlo do težkih zapletitajev.

Radičev klub

je edini imel danes sejo. Kakor se zdi je tudi o tej stvari razpravljal. Kakšno stališče je zavzel, ni znano, ker so poslanci, kakor tudi Radić sam, precej rezervirani. Poleg tega je

Demarša naše vlade v Sofiji.

Belgrad, 6. maja. (Izv.) Popoldne se je vršila dolga konferenca med zunanjim ministrom Ninčičem in predsednikom vlade Uzunovićem. Kakor zagotavljajo krogi, ki so blizu zunanjega ministra, sta pri tej priliki razpravljala o noti, ki jo bo naša država tekom jutrišnjega dne izročila Bolgariji. Nota, ki se tiče poslednjih žalostnih dogodkov v Strumici na pravoslavno veliko soboto, bo bolj splošnega značaja, ker dosedanja preiskava še ni prinesla končnih rezultatov. Radi teh dogodkov vlada v belgrajski javnosti precejšnje razburjenje. Čeprav preiskava še ni mogla dognati, kdo je krivec — atentator, vendar je belgrajsko javno mnenje že zavzelo odločno stališče proti Bolgariji. Vso krivdo za te dogodke meče na macedonske organizacije. Tako n. pr. piše »Politika«: »Krvavi velikonočni dogodki v Strumici, ki so jih povzročili agenti macedonskega odbora, so izzzvali mučen in težak vtis. Iz vse strani, posebno iz krajev, ki meje na Bolgarijo, se zahteva, da se store proti Bolgarski ostri ukrepi, da bi se nedolžno ljudstvo obvarovalo pred novimi krvoprelitji. Notranje ministstvo je tekom večerajšnjega dne prejelo mnogo takih pisem. Prebivalstvo teh krajev zahteva, da se napravi za vselej konec komitskim avanturam, ki

Radičev klub danes razpravljal tudi o napadih »Samouprave« na Stjepana Radića. »Samouprava« je namreč v uvodnem članku »Še en neresen govor« zelo ostro nastopila proti Stjepanu Radiću in ga obdelala s silno krepkimi izrazi, ki sicer niso v navadi. Sicer so v zadnjem času padale precej krepke besede na tega ali onega člana vlade, ali pristaša vladne večine. Vendar gre tu za voditelja najmočnejše hrvatske stranke in napad na njega je izšel v glavnem uradni glasilu radikalne stranke. Radić tega je Stjepan Radić na današnji seji svojega kluba zahteval, da naj klub nastopi v obrambo njegove časti. Pričakovati je, da bo prišlo med radikali in radičevci še pred interpelacijskim dnevom

do večjih zapletitajev.

Nekateri so mnenja, da je Radić napravil to gesto radi tega, da mu ne bi bilo treba zavzeti določnega stališča pri razpravi o korupciji. Poleg Radića je bil delaven tudi Pašić. Danes je cel dan dopoldne in popoldne konferiral s svojimi prijatelji. Največ je razpravljalo o jutrišnji seji radikalnega kluba, na kateri bi se imeli izvoliti podpredsedniki, in kakor se govori tudi poseben odbor, ki naj bi imel nalogo, da poravnava vsa sporna osebna vprašanja v radikalni stranki. Poleg tega se je mnogo govorilo o odlaganju

proslave Nikole Pašića

od 22. maja na 22. junija. To odlaganje, ki se je že parkiralo zgodilo, je zelo značilno. Pašić je še vedno mnenja, da je ta proslava zanj največji adut, da z njim lahko pritiska na razne činitelje. Poleg tega pa se misli, da odlaš s proslavo radi tega, ker bi 22. maja javnost še preveč stala pod vtisom korupcijske razprave v parlamentu. Po Pašićevem računu pa bi se 22. junija na to že precej pozabilo. Pašić sam računa s tem, da se mu bo do takrat posrečilo dobiti vlado v svoje roke in tako proslaviti svojo 85. letnico, ali uradno 80. letnico, kot aktivnemu predsedniku vlade.

so nas stale mnogo nedolžnih žrtv, ali pa se naj ljudstvu da orožje, da samo izvede borbo s tistimi, ki rušijo mir. Vznemirjenost v teh krajih je toliko večja, ker se je zvedelo, da pripravljajo komitaiši nov vpad. Formiralo se je nekoliko manjših komitskih oddelkov in ti čakajo v obmejnih bolgarskih vaseh na poziv. Vsled tega razpoloženja med ljudstvom niso mogli merodajni činitelji ostati ravnodušni. Včeraj se je tem povodom vršila konferenca. Govori se, da se bo od Bolgarije zahtevala odškodnina za žrtve, ki so padle pri tem atentatu. V istem smislu pišejo tudi ostali srbski listi.

Trgovinska pogodba z Avstrijo

Belgrad, 6. maja. (Izv.) Kakor smo že poročali, pride jutri pred parlament trgovinska pogodba z Avstrijo. Pred dnevnim redom bodo nekateri ministri odgovarjali na vprašanja poslancev. Med drugim bo finančni minister odgovarjal na vprašanje posl. Smodeja o postopanju glavnega ravnateljstva za posredne davke. V imenu Jugosl. kluba bo pri razpravi o trgovinski pogodbi govoril posl. Zebot, ki je zastopal naše interese že takrat, ko je o tej pogodbi razpravljal odbor.

Kupujte srečke za Orlovski stadion!

Federalisti se branijo Radića.

Belgrad, 6. maja. (Izv.) Hrvatski federalistični klub je izdal danes značilen komunik. Stjepan Radić se namreč glasom pisanja današnjega »Vremena« zelo približuje federalistom in bi rad z njimi napravil sporazum, da bi na ta način okrepil svoje postojanke med ljudstvom. »Vreme« je poročalo, da je s tem v zvezi Radićev prihod v Belgrad, HFSS klub pa izjavlja naslednje: »Pooblaščen smo odločno demantirati to vest in ugotoviti, da HFSS klub niti ni delal, niti ne dela na to, da bi se približal klubu HSS. Hrvatski federalisti odbijajo vsako misel o popravljanju programa v duhu vidovdanskega programa HSS, najmanj pa v to svrhu, da bi za ceno svojega prepričanja vstopili v vlado, kakor so to storili radičevci.«

NAPAD NA RADIĆA V »SAMOUPRAVI«.

Belgrad, 6. maja. (Izv.) Današnja »Samouprava« v uvodniku »Še en neresen govor« ostro napada Radića, označuje njegov govor kot neumnost, bedastočo in glupost. Zlasti napada Stjepana Radića radi tega, ker hujša Hrvate in Slovence proti Srbom. S tem načelnik močne vladne stranke sam ruši sporazum, o katerem neprestano zatrjuje, kako da je koristen in potreben.

Konkordat.

Belgrad, 6. maja. (Izv.) Po vesteh, ki še niso potrjene, se je dosegel med Vatikanom in našo državo sporazum glede nadaljevanja pogajanj za konkordat. Po teh vesteh bi imel dr. Vojislav Janjić že prihodnji teden oditi v Rim.

PRISTANIŠČE PRI BAKRU.

Bakar, 6. maja. (Izv.) V najkrajšem času bodo končana dela za trasiranje normalnotirne železniške proge, ki bo vezala Bakar z luko. Obenem z železnico bodo zgradili tudi novo obalo ob Bakru, ker je stara vsled slabega materiala že močno ruinirana. Z zgraditvijo imenovane železnice bo luka dobila direktno zvezo z zaledjem in se bo promet mnogo vrst blaga, ki so ga dosedaj prevažali preko Trsta, obrnil po novi progi v naše pristanišče. Nova deln v Bakru pa pomenijo tudi pomoči brezposelnim, ki jih je v Primorju veliko.

STOLETNICA ROJSTVA MILETIČA.

Novisad, 6. maja. (Izv.) Danes se v Novem Sadu slovesna praznuje stoletnica rojstva Svetozara Miletiča. Iz vseh krajev je prišlo veliko gostov. Vse mesto je v zastavah. Pri slavnosti je zastopano tudi predsedstvo narodne skupščine in zastopstvo političnih klubov. Tudi mnogo delavskih in kulturnih društev je poslalo svoje delegate.

ZANIMIVA PRAVDA.

Osiijek, 6. maja. (Izv.) V Osijeku se vrši zanimiva pravda med mestno plinarno in mestno občino. Občina se je namreč zavezala, da tekom šestdesetih let ne bo dala nikomur drugemu razsvetljave mesta v najem. Sedaj je pričela mestna občina graditi obširne naprave za elektrifikacijo mesta, vsled česar se čuti plinarna močno prizadeta in je vložila tožbo.

Pogajanja v Maroku pretrgana

Utšda, 6. maja. (Izv.) Danes ob 10 dop. se je vršila ob povratku rifske delegacije ponovna konferenca, na kateri je Azerkan podal končen odgovor, da ne more sprejeti stavljenih pogojev.

Utšda, 6. maja. (Izv.) Pogajanja z Rifovci so popolnoma prekinjena. Pričakovati je, da se bodo boji v kratkem zopet pričeli. General Simon je izjavil, da bi bilo popolnoma brezuspešno voditi pogajanja še nadalje.

OGRSKI PRORAČUN.

Budimpešta, 6. maja. (Izv.) Na današnji seji parlamenta je bil sprejet proračun pravosodnega ministristva. Za tem je prišel v razpravo proračun trgovskega ministristva. Poslanec Wolf je poudarjal, da je vzrok sedanje gospodarske krize na Ogrskem trianonska pogodba.

BORBA ISLAMA ZA KALIFAT.

10. maja se sestane v Kairu vseislamski kongres, kjer bo šlo za tem, ali naj pride kalifat ponovno v arabske roke, kjer je bil prvotno, ali v roke Osmanov. Kongres bo razpravljal tudi o reformaciji islamske veroizpovedi z Mladoturki na čelu, ki jih vodi Kemal paša in ki je v svojih reformah tudi ukinil kalifat, ki pa ima svoje pristaše le v Turčiji. Borba se bo vodila v znamenju boja med Turki in Arabci.

Jos. Drofenik

Par besed g. ministru n. r. dr. Gregorju Žerjavu.

Gospod doktor! Vi ste s svojim podpisom v par člankih napadli ustanovitelja SKS in predčitate neke denarje. Pardon, gospod minister! Vi govorite v teh izlivih srda na samega sebe, kakor da bi se bila prvotna SKS ustanovila kot nekako krilo JDS. To ni točno, da ne rabim drugega izraza.

Med ustanovitelji sem jaz v odlični meri sodeloval in smo imeli, poudarjajoč stanovski pomen kmeta v naši agrarni državi, nacionalnost in ljubezen do vseh treh plemen našega jugoslovanskega naroda lep uspeh pri možnem in vztrajnem organizatornem delu. Jaz sam nisem bil nikdar član JDS, ker sem kot javni nacionalni delavec po srečnem osvobođenju takoj mislil na nove politične potrebe v naši nacionalni državi, torej na ustanovitev agrarne ali kmečke stranke. Vi ste bili isti čas opetovano v vodstvu deželne vlade in ste iskali stike z nami voditelji tega pokreta. Spomnite se, g. minister, da ste meni kot prijatelju g. Kušarja opetovano zatrjevali, da Vam je naš pokret silno simpatičen ter da svetujete svojim pristop v našo stranko in ste pripravljeni pokret tudi gmotno podpreti in to brez vsake kakršnekoli obveze. Odkrito priznam, da bi mi, ki smo vzdrževali list, organizatorno pisarno — rabili smo letake in imeli ogromne druge stroške — ne bili pri pameti, ako ne bi bili, in to od koderkoli, sprejeli podpore, če se je ponudila brez vsakih političnih obvez in brez škode za naš idealno zasnovani program. Na mojo izrečno zahtevo ste nam podpisali, gospod doktor, izjavo, da je denar, ki ste ga našemu pokretu namenili iz nam sicer neznanega vira, gotovo pa ne iz Vašega žepa, v vsakem slučaju nepovračljiv in brez kakršnihkoli političnih obvez napram Vam kot napram takozvanemu »Kmečkemu fondu«.

Meni ne gre v um, kako se more politični voditelj, za kakršnega se Vi, g. minister radi predstavljate, jeziti in pretakati krokodilove solze, ako se mu naš mnogo uspeha obetajoči pokret zaradi tiste podpore ni udal ga milost in nemilost kljub temu, da se je ta »voditelj« istemu zahtevku vnaprej odrekel. Vzbuja se mi slutnja, da je gospod »mecen« v momentu, ko je pritisnil svoj podpis na listino, da se odreče povračljivosti in politični oddolžitvi od naše strani, bil uverjen, da že ima te preklicane kmetavzarje v žaklju. Da so pa kmetavzarji smatrali ta podpis resnim in Vi ne, ni moja stvar. Nastane, gospod doktor, to-le vprašanje, kaj je večji greh: Ali sprejeti ponujano nepovračljivo in politično neobvezno podpora iz neznanega vira nasprotne stranke, ali pa se jeziti, da se podpisana politična organizacija ni odrekla idealnemu svojemu programu in se Vam kot plačanka udinjala, kakor tudi ne morem za to, da ste se Vi na našo zahtevo pismeno odrekli povračilu kot politični oddolžitvi, v srcu ste pa, kakor se sedaj vidi, mislili, da smo že Vaši in ste se zmotili kot že večkrat.

Ti napadi, gospod minister, ki jih spuščate po Vaših laib-žurnalih, so naslovljeni prav za prav na nas, ustanovitelje SKS, ki je bila, dokler je bila v naših rokah, v čisto drugih vodah kot je sedaj stranka z isto firmo kot radičevska podružnica. In če smemo misliti, da je g. Pucelj sledil Vašemu mišljuju in šel v prvotno SKS, ste Vi tej ideji, kateri reklamirate po štirih letih očetovstvo, z delegiranjem tega velmoža več škodovali kot pa z Vašo prvotno naklonjenostjo koristili, in nosite, ako sem dosleden, posredno i Vi za vse politične ture g. Pucelja, Vašega nekdanjega podpredsednika, odgovornost. Kar se pa mene tiče, g. minister, sem istih državno-pravnih naziranj kot sem bil — in ostanem. Vseeno mi pa je, kdo uresniči ideal srečne Jugoslavije. Končno Vam bodi povedano tudi to, da sem se jaz posvetil v svobodni naši domovini politiki le zgolj iz idealnih nagibov in sem vsled tega doprinesel težke fizične in gmotne žrtve in me ni sram priznati, da sem hudo oškodoval svoje gospodarstvo. A eno zavest imam, da nisem nikoli in nikdar komu škodoval in nikdar vprašal, kdo prosi. Držal sem se vselej gesla: »kruh odvzeti je prav lahko, a dati ga, je težje«. Nisem tudi v nikakem sorodstvu z demobilizacijskimi, svinčenimi, papirnati in drugimi aferami. Ako druge zasluge nimam, to mi morate kot nekdanji poslanski tovariš priznati, da sem rešil ljubljeno mi državo sramote v Nišu, ki je bila ustvarjena in obdržana od Vašega političnega šefa.

Trudil sem se, da ostanem v teh odgovorih kolikor mogoče dostojen in stvaren, a na odgovor sta me izzvala vidva, gg. dr. Žerjav in Pucelj. Če Vaju pa je volja, sem Vama i z drugimi cvetkami na razpolago. Naša politična morala je žal padla tako daleč, da se človek, ki ima čut časti in poštenja in res ljubi narod svoj, sramuje se še politično udeleževati.

Pariz, 6. maja (Izv.) Včeraj se je pričela mednarodna konferenca gledaliških in umetniških kritikov. Za predsednika zborovanja je bil soglasno izvoljen avstrijski zastopnik dr. Zifferer. Konferenca je sklenila, da se bo vršil prihodnji kongres v Saksenburi.

Novi kazenski zakonik.

Da je naša zakonodaja slaba, površna, improvizirana, nasprotujoča sama sebi, tega ne izpripuje samo famozni zakon o zaščiti javne varnosti in reda v državi, ki je klasičen primer konglomerata in pa, kakšen zakon ne sme biti, če naj vsaj on v svojem besedilu spoštuje lex fundamentalis — ustavo, niti še famoznejši zakon o tisku, ki je že v začetku svojega mladega življenja povzročil zmede in nesoglasja med advokati in sodišči, državnimi, višjimi državnimi in najvišjimi državnimi pravdniki ter pravni svet pričakuje kakor otroci sv. Miklavža odločb najvišjega sodišča. Vsa naša zakonodaja se zdi kot bi bral govor agitatorja, ki ga je diktirala improvizacija in ki že sam opozarja: Ne išči v meni logike! V zakonodajnih pripravah ni one skrbnosti, ki je nujna, če naj mrtva črka odgovarja vsaj pravilom logike, ni onega poznanja, ki je nujno, če naj suboparni paragraf ne bo sam sebi namen ampak pismen izraz potreb, stanja, položaja, razvoja in razmer našega naroda, ki naj se v svrhu mirnega, napredujočega sožitja oblastno zaščiti.

Iz Belgrada prihajajo poročila, da se dela resno nato, da se novi kazenski zakon za vso državo spravi pod streho. Razvoj vladnih, parlamentarnih in političnih kriz poslednjega časa nas sicer navdaja z dvomom, bo li pred odhodom parlamenta na počitnice sploh kak zakon zagleda beli dan. Vendar pa se nam zdi potrebno, da pred uzakonsenjem takih važnih, v svobodo, življenje in smrt posegajočih pravnih določil kot so določila kazenskega zakonika, spregovorimo načelno besedo.

Predvsem je jasno, da množica kazenskih zakonov, ki so sedaj v veljavi v posameznih delih naše države, ne more obstojati brez vsake skupnosti. Saj imamo pri nas svoj kaz. zakonik iz l. 1803 oziroma l. 1852 v prenovljeni izdaji, Srbija svojega iz l. 1860, Bosna in Hercegovina svojega iz l. 1879, Vojvodina svojega iz l. 1878, Crnagora svojega iz l. 1906 in Hrvatska in Slavonija pravzaprav tudi svojega. Nadalje je povsem jasno, da kaz. določila, izvirajoča iz vrelca, več kot sto let starega, ne odgovarjajo niti daleko razvoju življ. našega naroda, niti razvoju discipline kazenskega prava. Pojem lastnine je na ljubo družbe moral skrečiti svojo pomembnost, psihologija je razkrila nove strune človeške notranjosti, ki je zlasti važna, saj gre danes pri kazni za krivdo. Enako je povsem jasno, da srbski kaz. zakonik, za srbske razmere prilagodena izdaja pruskega kaz. zakonika, ni ravno najmodernejši in posebno je jasno, da ne živimo več v času Obrenovičev in da so ti ostanki odveč. Jasno je torej tudi to, da je treba temeljitih reform baš na polju kazenskega zakonika in da je treba množico kazenskih, sedaj pri nas veljajočih zakonikov spraviti v gotovo enoto. Pri tej zakonodaji pa je pred vsem potrebna skrbnost in poznanje celokupnih razmer vsega prebivalstva in baš pri tej zakonodaji je javnost bolj kot sicer zainteresirana. Saj ne gre za navadne civilne stvari, torej gole premoženjske vrednote! Gre za pojačanje zaščite pravnih dobrin, gre za čast, zdravje, telesno celovitost, življenje in smrt vsakega državljanja, gre za določila, ki naj ohranijo mirno sožitje ljudi ali pa ustvarijo tiranijo, pekel in moderno suženstvo.

Zato vidimo, kako skrbno so države ob krepkem sekundiranju javnosti korakale k tem reformam. Že na Hrvatskem je dr. Derendin dolgo pripravljaval novo osnovo, katero je zagrebška fakulteta pozdravila kot delo, »ki upošteva potrebe, stanje in položaj našega naroda« in katera osnova je bila predmet strokovnim diskusijam v različnih komisijah. V stari Avstriji se je delalo na reformah od znamenitega Glaserja naprej do svetovne vojne, kjer so sodelovali znanstveniki svetovnega slovesa a la Lammsch, Stoop i. dr. in je kritika krepko sodelovala. V Nemčiji imamo različne načrte vseučiliških profesorjev in je justično ministrstvo pred vojno izdalo primerjajoč prikaz nemškega, kazenskega prava — ogromno delo, kjer so sodelovali vsi nemški in tuji učenjaki v kazenskem pravu. V Italiji imamo gibanje za reformo od znamenitega nastopa Cezare Lombrosa, dokler ni po dolgotrajnih diskusijah in polemikah socialni demokrat Ferri predložil parlamentu nov osnutek. Resne, znanstvene priprave do reform, spremljane od javnega mnenja imamo po vseh drugih državah.

V naši državi se je l. 1920 začelo misliti in delati na skupni kazenski zakonik. Komisija je izdelala načrt tako materialnega kakor formel. kaz. prava. Javnost je že v tem načrtu bila malo obveščena. Koliko državljanov SHS razen onih, ki se s tem vprašanjem akademično bavijo, ve, da je predvidena smrtna kazen, da je predviden institut »Vogelfrei« za hajduke, določilo, ki nam dela sramoto pred celim svetom? Koliko je jugoslovanska javnost vsaj približno informirana o drugih kazenskih določbah?

Iz Belgrada nam prihajajo poročila, da je sedanjí načrt od prejšnjega zopet spremenjen, površno izdelan in vsebuje med drugim prikrito napade na poslansko imuniteto kulturnobojne tendence s kancelaragrafom ter se diči z izrazito strogostjo.

Slovenska javnost je začela sodelovati pri tem vprašanju že ob priliki debate o odpravi vala na zadnjem pravniskem kongresu v Bel-

poroti in se je to vprašanje strokovno obdelovalo. Zelimo, da se zlasti strokovni krogi bavijo javno s predstoječim zakoniko, da izrazijo svoje mnenje sodišča, fakultete, in druge pravniške korporacije, da ostane novi zakonik v mejah funkcije kazenskega prava, vzoren in tehnično popoln ter da upošteva potrebe, stanje, položaj našega naroda in razvoj discipline kaz. prava. Mnogo — mnogo svobode! in določbe iz Obrenovičevih časov bodo same ob sebi postale — anahronistične.

Prosvetni dan

vseh prosvetnih organizacij Gorenjske, Notranjske in Ljubljanske okolice, ki ga priredi »Prosvetna zveza«

dne 16. maja t. l.

v St. Vidu nad Ljubljano ob priliki šestdesetletnice tamošnje čitalnice, dvajsetletnice Orla in blagoslovitve doma se bliža z vso naglico. Opozorjamo vsa prosvetna društva, da se podvzamejo s pripravami in da nemudoma odgovore pripravljalnemu odboru na vprašalne pole. Vsi na delo za čim veličastnejšo proslavo!

Naše oblasti in izseljenci v Franciji.

Pariz, 4. maja.

Pri zadnji proračunski debati je bilo povdarjeno, koliko težkih milijonov pošljejo naši izseljenci vsako leto v domovino. Torej po priznanju vlade same ima država od izseljencev mnogo koristi. Kako pa jim domovina povračuje? Zdi se, da so naši izseljenci pozabljeni in razdedinjeni sinovi svoje očetnjave. Vsaj v Franciji imamo ta občutek. Vsa brezbriznost ali pa nemoč, ki jo kaže vlada v Belgradu in konzularna zastopstva v Franciji, kaže npravnost v obraz dolžnosti, ki bi jo domovina in njeni organi morali poznati do državljanov, kateri so šli iskat kruha v tujino.

Ne bomo tukaj govorili, koliko si naše oblasti prizadevajo, oziroma boljše rečeno ne prizadevajo za kulturno povzdigo naših izseljencev, čeprav nas je lahko sram, ko gledamo, koliko smisla kažejo druge države v tem oziru. Še bolj sram pa nas je, ko si odgovarjamo na vprašanje, kako izvršuje naša vlada napram svojim izseljencem najelemenarnejše dolžnosti.

Čeprav se tok izseljencev že nekaj let sem obrača v Francijo, nima država SHS še do današnjega dne reciprocitne pogodbe s Francijo. Poleg sovjetske Rusije je danes Jugoslavija edina evropska država, ki je svoje ljudi prepustila usodi brez vsake pogodbe. Vse druge države so v razdobju sedmih let po vojni znale pogodbenim putem svojim izseljencem izposlovati kolikor toliko ugoden položaj, zlasti za slučaj bolezní in ponesrečenja. Ako danes ponesreči Poljak, Čeh, Oger, Avstrijec itd., ima iste ugodnosti, kakor francoski delavec. Podjetje, pri katerem je ponesrečil mora skrbeti zanj. Sicer položaj tudi teh v slučaju nergode ni zavidanja vreden, toda vsaj za veliko silo so preskrbljeni. Ali gorje našemu delavcu, ako se mu kaj primeri! Nobene zakonite opore nima, ki bi mu garantirala potrebno odškodnino ali pa eksistenco za bodočnost. V več slučajih so naši izseljenci pčtom sednega postopanja po ponesrečenju do delanemožnosti dosegli minimalno pokojnino, največ do 12 odstot. letnega zaslužka, kar v najboljših slučajih znaša letno 650 do 700 frankov.

Jasno je, da ne zadeva Francija na teh razmerah prav nobena krivda. Ali je med Francijo in Jugoslavijo sklenjena pogodba, ki bi obojestransko nudila delavstvu ugodnosti, ali pa ni sklenjena, na tem Francija nima interesa. Kajti število francoskih delavcev v Jugoslaviji ne pride v poštev. Kolikor jih je, delajo pri francoskih podjetnikih in so tako za vsak slučaj preskrbljeni. Drugačen pa je položaj Jugoslavije. V Franciji živi do 50.000 Jugoslovancev, so rekli ob priliki proračunske debate. Jasno je, da je v tem številu prevladujoč procent delavstva. Zato je jasno, da je v interesu kraljevine SHS, da se sklenejo nujno potrebne pogodbe v zaščito naših izseljencev in da je le naša država poklicana, da podvzame tozadevno inicijativo.

Ali se je dosedaj poskušalo kaj ukreniti v dosego tega cilja? Upravičeni smo misliti, da prav nič. Francija je sklenila reciprocitne pogodbe z državami, s katerimi ne živi v tako prijateljskih odnosih, kakor z Jugoslavijo. Kako bi potem ne šla v tem oziru na roko Jugoslaviji in ne bi tudi našim delavcem priznala marsikaterih ugodnosti, ki jih danes pogrešajo? Po pravici lahko trdimo, da je naša vlada svoje izseljence neopravičljivo in neodpustljivo pozabila.

NOV DRŽAVLJANSKI ZAKONIK NA OGRSKEM.

Budimpešta, 5. maja. (Izv.) V današnji debati o proračunu pravosodnega ministrstva je minister Pesty zahteval novih poviškov. Izjavil je dalje, da je vlada soglasna s tem, da se emigrantom dovoli, da se zagovarjajo pred sodiščem kot svobodni državljani. Načrt za nov državljanski zakonik je že izgotovljen, trgovski zakonik pa se ravno sedaj redigira. Pravosodni minister je izjavil, da je nivo in moralni prestiž ogrskih sodnikov ostal najboljši.

Naša politika

△ Občinske volitve v Dalmaciji. Za občinske volitve v Dalmaciji, ki se vrše 16. maja, je vloženih v Dubrovniku 7 kandidatih list. Po drugih okrajih razcepljenost ni tako velika in so vlozene 3, kvečjemu 4 liste. V Splitu se vodijo pogajanja med HSS, HPS in federalisti v svrhu enotnega nastopa vseh Hrvatov. Tej zvezi za enkrat nasprotujejo samo nekateri federalisti, ki računajo predvsem na delavske glasove. Nekaj zemljoradnikov se je zvezalo z radikali, po večini pa bodo baje glasovali za HSS.

△ Protestni shod v Strumnici. Radi zadnjih krvavih dogodkov v Strumnici se je vršil protestni shod, na katerem so zborovalci sprejeli 5 resolucij, v katerih pozivljajo vlado, da radi vpada bolgarskih komitašev vloži oster protest pri vseh prijateljskih in zavezniških državah, da vlada napravi energične korake v Sofiji, ki naj da popolno zadoščenje in povračilo škode, da vlada zahteva, da se izroče sodišču voditelji macedonske organizacije, da vlada tudi z orožjem intervenira in da bo narod strumniški, če se to ne izvrši, sam šel preko mej na Bolgarsko. Ministrstvo notranjih del je uvedlo strogo preiskavo in zbira material, ki ga bo predalo zunanjemu ministrstvu.

Beležke

△ »Obzor« in dr. Koroščevo predavanje v Ljubljani. »Obzor« prinaša poročilo o predavanju dr. Korošča, ki ga je imel, kakor trdi »Obzor«, v kat. akad. starešinstvu ter končuje: »Karakteristično je, da za vrijeme njegova govora nije mu niko odobravalo. Nakon sastanka otišao je dr. Korošec sa svojim najbližjim prijateljima u kavanu, gdje je nastavio konferenciju, ali u drugom tonu.« — Kaj misli »Obzor«, da se tudi pri nas vse delovanje začne in konča v »kavani« kot dela gospoda v Zagrebu in da smo Slovenci navajeni na plosk in tresk kot gospoda okoli »Obzora«? Mi poslušamo in hladno mislimo pa delamo, če pa gremo v kavarano, se obnašamo čisto v istem tonu kakor povsod drugod, namreč spodobno, kar naj blagovolji vzeti na znanje gospod »Obzorov« dopisnik.

△ »Jutro« je videlo druga leta občni zbor »Kmetске zveze« v veliki dvorani »Uniona«, letos pa da se je vršil v mali dvorani Rokodelskega doma, v katero gre lahko samo kakih 150 oseb, prišlo pa jih je le 40 do 50, ki so potem same sebe volili v odbor. Zadnje je čisto jasno, da se izmed zborovalcev volijo obborniki! »Jutro« bi najbrže bil bolj simpatičen kak gerent! Kar se tiče prostora, se je »Jutro« seveda tudi tu vrezalo. Zbor zaupnikov SLS navadno zboruje v »Unionu«, to je pa spet nekaj drugega kot Kmetiska zveza! V posnemnanju naših organizacij ste dobri, naučite se še ločiti imena; Da je bilo 40—50 delegatov, kot trdi »Jutro«, seveda tudi ne odgovarja resnici. Mi pa mu točnega števila tudi ne povemo, ker »Jutro« dobro ve zanj. Povemo mu pa na uho tole: Pripravljenih rožic ni bilo in belo oblečenih deklic ni bilo, dvorana se tudi ni tresla in vendar ima SLS v Sloveniji 20 mandatov, SDS ob svojih tisoč in tisočglavih zborovalcih pa samo 2.

△ Ali čujete, g. Pucelj? »Zagrebske Slovenske Novine« mu dajejo lekcijo: »Ni trajnih dobrin za Slovence, dokler vlade pa brez razlike, naj si so v njej vsi Slovenci ali nobeden, stoje na današnjem centralističnem zistemu.« Mi še upamo, da se bodo g. Pucelja, ki je, kakor nam je včeraj pojasnil g. Drofenik, za vsako reč jako hitro sprejemljivi, tudi te besede prijelo.

△ »Najodlučnejše« so postavili zastopniki HSS predsedniku Uzunoviću predpogoj za vstop v vlado, da HSS odbrži tudi ministrstvo prosvete. »Najodlučnejše« je bila ta zahteva od Uzunoviča odbita in zastopniki HSS s Stjepanom Radičem na čelu so nato »najodlučnejše« — molčali.

△ Prav po »radičevsko«. »Dom« pravi, da je imenovanje g. Pucelja za ministra preseñtelo tako slovenske batinaše kakor »popovce«. Kvalifikacijo za ministra mu daje to, da je »več dugi niz godina i sam dobar gospodar i upravo uzoran zadrugar«. Da je g. Pucelj »upravo uzoran zadrugar« za enkrat še ne moremo verjeti iz najpreprostejšega razloga, ker pri nas v Sloveniji g. Pucelja kot »zadrugarja« nihče ne pozna!

△ Borba za Sokolstvo. »Kmetiski list« zahteva od Jugoslov. sokolskega saveza, da se izjavi, če more biti »Jutrovec« Sokol, sicer da smatra, »da Savez soglašja z oskrnjenjem sokolskih idealov«. Z odgovornim postrežemo lahko mi: Za enkrat drže »Sokola« še demokraci v rokah!

△ Slovenska zastava ne da »Jutru« miru. Straši ga najbrže zato, ker so jo mnogi njegovi pristaši pod Avstrijo zatajili, kadar le jim je to kazalo. V vojnih letih, ko je bila slovenska zastava razkričana kot ruska in panslavišćna, takrat se je odločno za njo zavzel l. 1916. edino le »Slovenec«, ki je v treh uvodnih člankih prinesel o slovenskih barvah strokovno razpravo, ki je s svojimi argumenti priborila naši trobojnici njene pravice. Takrat so »Jutrovi« bratci in boreci lepo molčali in se stiskali za zapečkom, pridno zabijali avstrijske žeblice v magistratni štít, nosili v »vzpodbudo« srebrne rogove na avstrijsko fronto in pridno prekrščevali ljubljanske ulice in mostičke v proslavo habsburških dik.

Kaj se godi doma

Bližnji konec triperesne detelje na ljubljanskem rotovžu?

Kakor čujejo ljudje, ki so dobro poučeni, ategne triperesna demokratska detelja na ljubljanskem magistratu usahniti. Pravijo namreč, da se vladni krogi v Beogradu čedalje bolj zavedajo abnormalnosti, ki tiči v tem, da je Slovenija takorekoč država v državi, kjer vlada popolnoma po svoji volji dr. Jerjav po svojih eksponentih, med katere je šteti tudi ljubljanske tri kralje dr. Puca, Likozarja in Josipa Turka, medtem ko državi vlada radikalna in radičevska koalicija, ki jo samostojni demokrati ljuto napadajo. Zato se merodajni krogi pečajo zelo resno z mislijo demokratski triumvirat v Ljubljani odsloviti z mesta, kamor ga je postavila SDS, dati Ljubljani gerenta v osebi nekega uradnika, ki je baže že kot tak preddoločen. To je tudi potrebno a stališča mestnega gospodarstva in interesov mestnega prebivalstva.

Jerneja pl. Andrejka zadnja pot.

Ob izredno številni udeležbi vseh slojev ljubljanskega prebivalstva se je včeraj ob devetih zjutraj izvršila pogrebna slovesnost po pokojnem podpolkovniku Jerneju pl. Andrejki. Krsto je blagoslovil ob azistenci oo. frančiškanov pokojnikov osebni prijatelj stolni kanonik Josip Volc, godba dravske divizije pod vodstvom dr. Čerina pa je dovršeno zasvirala v srce segajoče žalostinke. Zaslužnemu vojaku in pisatelju so izkazali zadnjo čast poleg mnogobrojnih osebnih prijateljev njega in njegove rodbine tudi: veliki župan dr. Baltič, deputacija častniškega zbora, na čelu jim general Živkovič, zveza bojevnikov po majorju Colariču, generalni ravnatelj kranjske industrijske družbe Noot, dvorni svetnik Kremenšek, predsednik odvetniške zbornice dr. Majaron i. dr.

Ko se je naložila krsta posuta z številnimi venci na avtomobilski pogrebni voz, je vojaška četa oddala častno salvo.

Na Rovih je svojega zaslužnega rojaka upremijala na zadnji poti dobesedno vsa občina, šolska mladina in nepregledna vrsta žalujočih iz celega kamniškega okraja. Krsto z zadnjimi ostanki svojega častnega občana pa so nosili občinski svetovalci in odborniki pod vodstvom župana Jermana. Oficijelno so bili zastopani veliki župan ljubljanski po vladnem svetniku Mencingerju ter okrajni glavar kamniški po okrajnem glavarju Ketteju in okrajnem šolskem referentu Pretnerju.

Po tihi maši, ki jo je daroval domači župnik Golmajer, se je krsta položila v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Obisk v naših morskih kopališčih.

Letošnji obisk v naših morskih kopališčih se zelo ugodno razvija. Topot imamo med tujci posebnost veliko Nemcev iz Avstrije in Nemčije, ki bojkotirajo Italijo. Mnogi izmed njih opisujejo svoje vtise in naše kraje v nemških listih, kar zelo služi našemu tujskemu prometu. Nemci so znani kot zelo solidni in — vsaj Avstriji — ljubeznivi gostje in jih zato povsod cenijo.

V Italiji so se zadnja leta — posebno v aristokratskem Rimu — zgražali nad nemškimi turisti, ki so pohajali po ulicah, muzejih itd. v navadnih turističnih oblekah. Pri nas smo bolj demokratični in v tem pogledu manj razvignjeni. Zadovoljujemo se z dostojnostjo, na etiketi ne jahamo. Zdi se, da bi tudi Italijani prav radi zopet videli Nemce po svojih mestih, pa naj bi bili tudi v turističnih oblekah. Italijansko časopisje se vsaj trudi, da bi nemške goste odvrnilo od Jugoslavije; poročati ve o vseh

mogočih neugodnostih po naših krajih: o silnem mrazu, volkovih in podobnem, kar naj bi Nemce oplašilo pred obiskom naših kopališč in letovišč. Na tak lim seveda Nemci, ki poznajo Evropo in posebno vzhodni Jadran, ne pojdejo.

Tudi Jugoslavlani imamo sto razlogov, da se izognemo obisku italijanskih morskimi kopališč. Doma imamo mnogo lepša in cenejša morskakopališča, razen tega Italijani z našo narodno manjšino ne ravnaajo prav nič boljše nego z nemško. Ako tedaj Nemci bojkotirajo Italijo zaradi svojih rojakov v Tirolah in prihajajo v Jugoslavijo, bi bilo res gorostasno, da bi pa Jugoslavlani polnili italijanska kopališča. Lani se je to zgodilo v veliki meri in težki jugoslovanski tisočaki so padali v italijanske zasebne žepe in v italijansko državno blagajno. Tudi letos je po naših informacijah v Opatiji in drugih ital. kopališčih veliko Jugoslovancev, posebno Srbov. To je pač neopravičljiv in obžalovanja vreden pojav. Pa tudi nezmisliv. Naša riviera v ničemur ne zaostaja za italijansko in jo v marsičem še prekaša. Zlasti cene so v naših morskimi kopališčih mnogo nižje nego v italijanskih. Razen tega je Italija pod sedanjim fašističkim režimom skrajno nepriljudna in nesimpatična dežela, kjer si nihče ne upa svobodno dihati, kjer te na vsakem koraku opazuje zlohotno oko miličnika ali orožnika ali kateregakoli fašista. Koliko neprimlik ima človek vsled revizij in carine doma in onstran meje, kar v domači deželi vse odpade. Na vsak način si bo vsak dober Jugoslovane dvakrat premislil, predno bo mimo lastnega morja šel v Italijo, ki nam je kljub vsem »prijateljskim« pogodbam izmed vseh dežel na svetu najmanj naklonjena pa tudi nam — povejmo odkrito — danes najmanj simpatična.

France Bevk bo izpuščen

Iz zanesljivih virov se doznava, da bo obsojenemu Francetu Bevku, odgovornemu uredniku »Čuka na palci«, ki sedi v goriških zaporih, dovoljena časna prostost in sicer na podlagi zdravniškega izpričevala. Kakor znano, je odlični slovenski pisatelj zelo bolehen. Bevkov zagovornik dr. Vinci je vložil proti razsodbi goriškega tribunala priziv na prizivno sodišče v Trstu. Želimo, da bi sodno oblastvo čimprej vrnilo Franceta Bevka družini, ki ga tako pričakuje.

Za humanitarno akcijo.

Maribor, 5. maja.

V Mariboru se gradi mesto prvotno zasnovane skromne in male prostozračne lope poseben oddelek za tuberkulozne, da se s tem po moči odpomore obšutnemu nedostatku v oskrbi teh bolnikov v bolnici. Dosedanja akcija odbora, posvečena tej svrhi, je našla v širši javnosti hvalevredno razumevanje in razveseljiv odziv. Vendar pa doslej nabrana sredstva še ne zadoščajo za uresničenje tega velikopotezno zasnovanega načrta. Zaradi tega je sklenil odbor, da skupno z zdravniki tukajšnje bolnice in s pomočjo požrtvovalne šolske mladine in dijaštva apelira ponovno na srčno človekoljubnost in plemenito naklonjenost celokupnega mariborskega prebivalstva, potom nabiralnih dnevoj, ki se vrše v soboto dne 8. in v nedeljo dne 9. maja t. l. pod prijaznim protektoratom ge. gen. Marije Maistrove in s sodelovanjem mariborskega žepstva. V nedeljo 9. maja se v ta namen priredi koncert mariborske vojaške godbe v mestnem parku, katerega spored se pravočasno objavi. Prireditelji so globoko overjeni, da njihov poziv ne bo ostal glas vpijočega v puščavi, marveč da bo vsakdo po svoji najboljši moči prispeval v ta dobrodelen namen.

Protituberkulozna liga v Mariboru z izredno delavnostjo razvija svoj program. Do zdaj se ji je posrečilo spraviti skupaj 110.000 Din gotovine, 23 vagonov blaga za opremo protituberkulozne oddelka. Poleg tega plačuje mesečno 3000 Din za vzdrževanje ambulatorija. Protituberkulozni oddelek bo v nanovo pozidanih prostorih pri bolnici, kjer bodo medicinski oddelek povišali za eno nad-

veliki petek. To trpljenje jim je bilo še tem težavnejše dokler ni bilo v Pragi grškokat. cerkve, kjer bi ga staroslovenska bogoslužja in častiljivi vzhodni obredi združevali z Bogom in mu dali staro pravico vsaj v cerkvi.

Prško Apostolstvo sv. Cirila in Metoda se zaveda, da so ti grškokatoliški dijaki lahko seme pri delu za cerkveno zedinjenje pravoslavnih, ako se bodo prepojili s krščanstvom in cirilometodjsko idejo. Za Veliko noč jim je hotelo letos pokazati, da so Cerkvi vsi narodi. vsi jeziki in vse pisave enako mile. Z velikimi žrtvami je okrasilo grškokatoliško cerkev na Pilekpeh v Pragi ter nabavilo cerkvena oblačila. Polnočnega vstajenja v nedeljo dne 2. maja so se udeležili poleg grškokatoliške ruske in ukrajinske duhovščine tudi škof dr. Podlaha in odpravnik poslov papežev nunciature msgr. Arrata. Svete obrede je opravljal na staroslovenskem jeziku holandski benediktinec dr. Schottmann, ki se je naučil ruskega, ukrajinskega in češkega jezika, vstopil iz latinskega v vzhodni obred ter prišel pastirovat med kat. Ruse na Češkem, dokler se ne izpolni njegova vroča želja, da s svojim angleškim sobratom, ki je ravnotako sprejel vzhodni obred, odide v Rusijo.

Vsi prisotni katoliki s obili vzneseni nad lepoto grškokatoliških velikonočnih cerkvenih obredov. Njihove sicer otožne cerkvene pesmi so bile podobne radostnemu vzklikanu otroka, ki je po dolgem času zopet zagledal svojo mamo, ali pa poskočni pesmi najbolj zado-

stropje. Požrtvovalno delo naj v nabiralnih dnevih dobi v vsej javnosti zaslobo!

Delavnost vlomilcev.

Tatvine se ponavljajo zadnje čase po Ljubljani tako pogostoma, da bo treba zopet obsežnejše racije, ki bo pripomogla izslediti vse tatinske tipe, ki preže noč in dan na imovino meščanov. Ko je stopil včeraj nekaj pred dvemi v svojo trgovino g. Mat. Gerber, lastnik trgovine s papirjem na Kongresnem trgu št. 4., je opazil, da v trgovini ni nekaj v redu. Vrata, obrnjena na izhodišče ob Ljubljani, so bila pravilno zaprta in tudi vrata iz Kongresnega trga so bila dobro zaklenjena. Vendar je lastnik trgovine na prvi pogled spoznal, da je zmanjkalo raz prodajno mizo lepa usnjata denarnica. Ko je odprl blagajno na umetno zaporo, jo je našel na svoje začudenje popolnoma prazno. Dobro je bilo samo, da se čez opoldan ni nahajalo v blagajni več kakor 100 Din in še nekaj kovanega in papirnatega drobiža. Tat očitvidno ni imel posebne vaje in tudi razmer ni dobro poznal, ker mu je odšlo več drugega dobrega plena. Tatu se je tudi zelo mudilo, ker ni niti opazil čisto v bližini viseče ročne torbice tamošnje prodajalce, v kateri se je tudi nahajal denar. O tatu seve ni duha ne sluha.

Dne 4. t. m. ponoči so se zgodili v Križah pri Trzinu zopet trije vlomilci in sicer eden pri g. Fr. Zaplotniku, trgovcu v Retnjah, drugi v konsumnem društvu (l. del. kons. dr.), tretji v župnišču. Pri Zaplotniku so vlomilci vdrli skozi okno, kjer so skrivili mrežo in prišli potem v vežo, v gostilniške prostore, kuhinjo in jedilno shrambo. Premetali so vse, odnesli nekaj brinjave in cigaret ter obenem poskušali salamo in pojedli nekaj smetane. Pri g. Pičulinu so odprli glavna vrata, prebrskali v sobi in kuhinji vse ter vse predale odprli. Nato so odšli v vežo in stikali po omari; odnesli niso ničesar. Iz veže so vdrl v prodajalno, katero ima skrivili konsumno društvo. Tam so zopet vse prebrskali; v blagajni so dobili 425 Din in v drugem predalu denar poslovovalkinje, 300 Din. Pobrli so še nekaj rebere, 1 srajco, nekaj kravat in nekaj ajdove moke. Koliko škodo so napravili, bo pokazala inventura. V župnišče so prišli skozi glavna vrata. V kuhinji so se najedli kislega zelja in vzeli seboj en kos salame, katero so pa pri Zaplotniku zamenjali za drugo meso. Iz kuhinje so prišli v sobo. Tam je ravno spala kuharična teta. Vprašala je, kdo da je, naskar so se vlomilci lepo izmuzali iz sobe. Zunaj je dvptven »gost« pustil listek, da pride čez osem dni zopet na zelje. Orožništvo je bilo o vlomih takoj obveščeno in tičke pridno zasleduje. Vlomilca sta bila vsaj dva; hodila sta bosa.

Neki Josip Filipič je skušal v Jezdarski ulici št. 1 v Mariboru v nedeljo popoldne vlomiti v klet neke stranke. Deloma se mu je načrt že posrečil, kajti srečno je vlomil v klet ter si optal na rame lonec, v katerem je bilo okrog 15 kg masti. Pri odhodu pa sta se srečala s tražnikom in tat se je za lahko dobljeno mast obrisal. Policija domneva, da je dobila v roke znanega žeparja, ki je bil radi sličnih deliktov že 15krat predkaznovan.

V noči od 30. aprila na 1. majnik se je okrog 11. ure izvršil v župnišču v Sori vlom. Najprej so vlomilci vzeli iz zadnjih vrat šipo, misleč da je ključ znotraj v vratih in da bodo kar na lahek način prišli notri. Ker pa ključa v vratih ni bilo, so s kolom odtrgali ograjo pri oknu jedilne shrambe in tako prišli notri. Predvsem so iskali denarja. Prebrskali so po vseh sobah, kjer so vedeli, da nihče ne spi, kar kaže, da so morali biti domačini. Prišli so tudi do blagajne, pa je niso znali odpreti. Pri pisarni so se pa zmotili, ker so mislili, da tudi tam ni nikogar. Ko je eden hotel odpreti vrata, je to slišala sestra g. župnika, ki tam spi in začela klicati; zato so zbežali, ne da bi kaj odnesli. Iz vsega se vidi, da so morali biti domačini. Tuj človek bi v taki noči, ko je bilo celo noč vpitje, streljanje itd., poleg tega pa še svetla noč, gotovo ne bil upal blizu, ker bi bil v nevarnosti, da ga kdo vidi. Tudi bi bil vlomilec po poklicu preskrbljen z vlomilskim orodjem in bi bil tudi blagajno znal odpreti, pri teh vlomilcih pa vsega tega ni bilo. Kdo so ravno ti vlomilci bili, še ni natančno dognano, sumijo pa.

Cankarjeva proslava v dramskem gledališču jutri ob 8. zvečer!

POZAR NA PRAGERSKEM.

Dne 3 t. m. je nastal na Pragerskem v poslopju, kjer se nahaja gostilna in konsumno društvo, ogenj, ki je uničil streho nad gostilno. Ni še ugotovljeno, kako je požar nastal. K sreči so prihitele na pomoč požarne brambe iz okolice in kmalu za tem tudi mariborska požarna bramba z avtobinsko brizgalno, ki so ogenj hitro omejile. V nevarnosti je bilo tudi železniško skladišče, ki se nahaja tik pogorelega poslopja. Radi tega se je tudi raznesla vest, da je ogenj uničil omenjeno skladišče, kar pa ne odgovarja resnici. Pri gašenju je bil precej poškodovan mariborski gostilničar g. Anderle. Porušil se je dimnik ter mu padel na glavo. Le močni gasilski čeladi se mora zahvaliti, da mu kamenje ni zdrobilo lobanje.

TOČA V HALOZAH.

S toplim vremenom so nastopile letos že tudi nevihte in v Halozah so imeli celo že točo, ki je prošli četrtek precej hudo pobila nekatere kraje. Na cvetočem sadnem drevju in poganjajočih vinogradih je napravila ponekod občutno škodo.

VLAK POVOZIL OTROKA.

Opoldanski dunajski brzovlak je 6. t. m. pri prevozu nasproti Rotarjeve vile v Litiji smrtno povozil 4letno dekletce Dragico Kolenc, hčerko predliniškega delavca. Dekletce je hotelo v Litijo nekaj nakupovat, je šlo navzlic temu, da so bile zavore (rampe) zaprte, preko tira, kjer je prišlo pod brzovlak. Splah je žudno, da tu še ni bilo drugih nesreč, ko vsakdo poljubno hodi pri glavarstvu preko tira. Glavarstvo v Litiji je ravno v zadnjem času izdalo razglas, v katerem najstrožje prepoveduje prehod po železniški progi. Ta prepoved je popolnoma na mestu, samo držati bi se je morali prav vsi, brez razlike na stan. Predliniški delavci pa tako malih otrok ne bi smeli puščati samih in brez nadzorstva ob železniški progi, ker ravno v tem slučaju je malo krivde tudi na starših, ki tako majhne otroke same pustijo preko prog hoditi.

NOVI ČARUGA.

Prejšnji terek se je začel pred osiješkim sodiščem proces proti Jožetu Gulina in tovarišem, ki so obtoženi, da so storili v letu 1923—25 v Slavoniji 23 ropov, 1 roparski umor, 15 tatvin in 1 golufijo. Osijek bo imel zopet senzacijo za par tednov.

Številne bolezenske kali, med temi provzročitelji vnetja v vratu, hripi in podobno pridejo v telo skozi usta in grlo.

Nevarnost okuženja raste

če se snide mnogo ljudi, kot na železnici ali na električni, na javnih shodih in sejah, v šolah, gledališčih, kinih, v koncertnih in plesnih dvorinah itd.

Formamint

je staro preizkušeno, zanesljivo obrambeno in desinfekcijsko sredstvo za usta in grlo. — Udobnejši pri vporabi in izdatnejši v učinku kot grgranje.

Dobiva se v vseh lekarnah in drožerijah.

Takoz. nadomestila odklanjajte!

Poskušnja in ilustr. brošura „Nevidljivi sovražniki“ kakor tudi zdrav. opozorilo: „Kako se je ravnati pri hripi“, razpošiljajo na željo zastoj:

Bauer & Cie, Berlin SW. 48. Friedrichstr. 231.

J. Š.:

Grško-katoliška Velika noč v Pragi.

Praga, 2. maja.

Velik prijatelj in dobitnik jugosl. dijaštva v Pragi, g. prof. Pechuška, se je z apostolsko gorečnostjo zavzel zlasti za grškokatoliško dijaštvo, ki je najbolj potrebno pomoči in je najbolj zapuščen. Kat. ruski dijaki morajo okusiti grenek kruh prognanstva. Ker mnogim, naravno zavednim, dejansko katoliškim Ukrajcem in Belorusom ni mogoč študij v njihovi domovini, v boljševiski Ukrajini ali Poljski, so se zatekli v Prago, kjer žive v nebednejših razmerah. Ukrajinci iz Podkarpatske Rusije, ki se je svobodno priključila k Češkoslovaški, so sicer domačini, vendar imajo žalostno sedanost ter temno in nejasno bodočnost. Čeravno imajo Ukrajinci iz Podkarpatske Rusije v drugem členu čl. ustave izrecno zajamčeno avtonomijo, se vendar ta del ustave ne izvaja. Podkarpatsko Rusijo so spremenili češki svobodomiselci v svojo kolonijo. Več ko 80 odstot. uradnikov so svobodomisli. Češi, ki nimajo razumevanja za ljudstvo. Celu za cestarje in cestne pomete po mestih nastavljajo samo češ. socialiste ali soc. demokrate, domačini pa se morajo izseljevati. Ti svobodomiselci zatirajo ukrajinski jezik in cirilico, v kateri pišejo Ukrajinci. Grško katoliško dijaštvo cirilicnih narodov preživlja skupaj s svojim ljudstvom

vol'nega gorskega pastirja. Kakor da skoro ne more verjeti veliki čudeži, je zdaj eden, zdaj drugi duhovnik pokadil oltar in svete podobe v ikonostasu (oltarju podobna visoka pregrada, ki deli oltarni prostor od ostale cerkve) ter oznanil ljudstvu: »Hristos voskresel« (Kristus je vstal), a kakor bi verniki videli dvom na njegovem licu, mu odgovarjajo s skoro vpijočim glasom: »Voistinu voskresel« (Res je vstal). Duhovnik obleče belo oltarico, v znamenje, da je zadoščeno božji Pravičnosti za grehe človeštva ter radosten zopet pobiti do prvih klopi in oznaniti veselo vest. »Hristos voskresel«! Nato obleče zeleno oblačilo, ki naj predstavlja, da lahko odslej človeštvo z veseljem upanjem gre po težki poti k Bogu, ker Kristus »voistinu voskresel«, kakor mu vedno znova odgovarja ljudstvo na njegov pozdrav. Z rdečim oblačilom se oznanjajo prisotni duhovniki vernikom tajinstveno vest in ga z rdečo barvo opominjajo na neskončno božjo Ljubezen. Medtem pa po cerkvi neprenehoma doni v vseh najbolj gracičnih in radostnih napetih: »Hristos voskresel« i za nas život darovac. Le tuintam se vpricho tega največjega dokaza božjega usmiljenja in božje ljubezni spomni vzhodni vernik človeške slabosti in se mu izvije iz ust »Gospodi, pomiluj« (usmili se nas!), kar se sicer neštetokrat sliši pri vsaki bogoslužbi.

Pretresljivo je gledati, ko pride duhovnik s križem od oltarja skozi vrata ikonostasa, da z njim blagoslovi ljudstvo. Nato pokliče vernike, da poljubijo križ in evangeli-

sko knjigo, ki jo drži njegov sobrat. Križ in vstajenje je temelj evangelija in temeljni kamen cerkve, ki zvesta naukom križanega in od mrtvih vstalega Krista enako ljubi vse vernike brez razlike na starost in narodnost. Simbolično je to lepo prispodobljeno v tem, da duhovniki vernike, ki poljubujejo križ in evangelijsko knjigo, trikrat objamejo ter jim še vsakemu posebej javijo nerazumljivo vest, da je Kristus vstal.

Kakor pri polnočni procesiji, tako je bila tudi na velikonočni praznik cerkev nabito polna, po večini moških. Po slovesni službi božji pa je povabilo »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda« pod vodstvom svojega predsednika, slavnega zgodovinarja in praškega pomožnega škofa dr. Hanuša in tajnika prof. Pechuške vse grškokatoliško dijaštvo v dvorano Merkur na velikonočno jagnje S pomočjo očetovskega srca očeta vsega krščanstva, papeža Pija XI., je bilo mogoče tem gospodom pogostiti nad 130 grškokatoliških mladih inteligentov. Kako ljubeče in skrbno je oko papeža Pija XI. posebno do grškokatolikov in kako vroče želi delo za zedinjenje, je najlepši dokaz ne samo njegova gmotna pomoč, temveč tudi to, da je izrecno ukazal voditelju nunciature p. slov msgr. Arattiju, da se udeleži tega obeda in da tu pove, da v tem času misli sv. Oče na v Pragi zbrano dijaštvo ter moli za cerkveno zedinjenje.

Dijaki, ki že leta stanujejo v vlažnih, nezdravih in prenapolnjenih barakah, ki sta jim lakota in pomanjkanje dneva gosta, ki že več

Dnevne novice

★ **Razpis župnij.** Z okrožnico škof. ordinariata v Ljubljani z dne 4. maja 1926, št. 1658 sta bili razpisani župniji Stranje v kamniški in Vrhi (Sv. Trije kralji) v vrhniški dekaniji. Kot zaključni rok za vlaganje prošnje je določen 25. maj.

★ **Nujno prosimo vse tiste,** ki so dobili srečke za Orlovski stadion in jih še niso plačali, da isto čimprej store, da bo akcijskemu odboru mogoče dobiti točen pregled, ki je za nadaljnje dispozicije neobhodno potreben. Zato nujno prosimo: pošljite odgovarjajoče zneske. Če bi pa kdo, česar ne pričakujemo, bil odločen, da srečk ne vzame, naj jih takoj vrne, da jih pošlje novim naročnikom. V interesu dobre stvari pa je, da vsi p. n. naslovi srečke obdržijo in takoj plačajo.

★ **Sprejemni dan pri velikem županu** žanes zaradi odsotnosti g. velikega župana dr. Baltiča odpade.

★ **Velik škandal.** Ko smo čitali včasih vesti, da so v tem ali onem južnem kraju naše domovine ostali uradniki prvega brez plače, smo zmajevali z glavo, da je v Jugoslaviji še kaj takega mogoče, samozavestno zatrjujoč, da Sloveniji takih dobrot pač nikoli ne bo treba okušati. Pa smo se zelo varali! Ves prosvetni oddelek in pol muzejskega uradništva je ostalo za 1. maj brez plače. Če prosvetni inšpektorat še ni organiziran, zakaj ni vlada že v marcu ali pa vsaj v aprilu poskrbela, da bi se bilo to pravočasno izvršilo? Glede muzejskega osebja je pa pravi škandal, da ne moremo v naši državi plačevati in obdržati v službi niti toliko uslužbenstva, kolikor ga je zmogla nekdanja deželica Kranjska. Dovolili bi si tudi vprašanje, zakaj se zadržujejo izplačila za stroške, ki so uradnikom nastali iz uradnega poslovanja, a so morali uslužbenci sami založiti denar. SHS uradnik je pač malo težko upnik države! Zakaj se zadržujejo izplačila dotacij posameznim ustanovam, kljub temu, da je proračunsko že dovoljeno?

★ **Za šefa kabineta** ministrstva poljedelstva in vode je brzobjavno imenovan gosp. Miloš Stibler, zet g. Pucija.

★ **Smrtna kosa.** V šmartnem pod šmaro goru je po daljšem bolehanju umrla g. Marija Kosmač. Bila je izredno marljiva in vzorna krščanska mati, priljubljena pri vseh. — V št. Petru pri Mariboru je umrla gospa Barbara Štrakl v 91. letu starosti. Pogreb bo v soboto 8. maja ob 9 dopoldne. Pokojnica je mati g. Mateja Štrakla, župnika pri št. Petru. — Včeraj zjutraj je v bolnici v Ormožu umrl g. Ivan Košar, nadučitelj v pokopju, v 76. letu starosti. Truplo prepeljejo jutri v soboto ob pol devetih iz Ormoža k Veliki nedelji, kjer se bo vršil pogreb ob pol enajstih dopoldne. Naj v miru počivajo!

★ **V zadevi notarskih dni** nam pišejo iz škofje Loke: Pri nas je po rajnem g. Lenčku izpraznjeno notarsko mesto. Med tem časom, da bo notarsko mesto zasedeno, ima uradne dneve njegov namestnik. Katere dneve pa se nahaja tukaj g. namestnik, ni nikomur znano. Naproša se notarska zbornica, naj da po občinah razglasiti uradne dneve, da ne bodo ljudje hodili štiri, pet ali še več ur daleč zastoj, kakor se je že do sedaj godilo.

★ **Iz uradnega lista.** Uradni list ljubljanske in mariborske oblasti z dne 5. maja objavlja: Cenovnik, po katerem se mora vršiti zavarovanje valute ob izvozu blaga po čl. 16. pravilnika o prometu z devizami in valutami z dne 23. sept. 1921, veljaven od 1. do 15. maja 1926; Razpis stalnih učiteljskih služb na osnovnih šolah ljubljanske oblasti in razne druge uradne razglase.

★ **Naročila** za srečke Orlovskega stadiona naj se naslavlja na: Akcijski odbor za loterijo Orlovskega stadiona, Ljubljana, Ljudski dom.

Iz niso mogli v domači kraj, niso mogli skoraj verjeti, da imajo v središču krščanstva tako skrbnega očeta. Česar niso mogle storiti debele apologetske knjige, to je storila Velika noč. Za marsikaterega versko mlačnega dijak je bila Velika noč res praznik vstajenja njegove duše. En član svobodomiselnega akademске organizacije je izjavil, da mu odslej tam ni več mesta. Prisotni zastopniki pravoslavni akademikov, pa so odšli s prepričanjem, da so imeli doslej o papežu in o katoliški Cerkvi napačne pojme.

Zastopniki katoliške jugoslovanske inteligence v Pragi, ki je v zadnjem času s precejšnjim uspehom krhala ostrine med posameznimi dijaškimi skupinami slovanskih narodov na severu, so lahko v častitke svojim grško-katoliškim tovarišem vpletili ugotovitve, da krščanska ljubezen in živa vera uničuje mržnjo in predsodke med posameznimi slovanskimi narodi in da se bližajo dobi, ki so jo tako vroče želeli škof Slomšek, filozof Sokolov in nepozabni nadškof Stojan.

★ **Prijave za vstop v učiteljsko službo** na srednjih šolah in učiteljskih mariborske oblasti. Izprašani absolventi filozofske fakultete, ki nameravajo vstopiti v učiteljsko službo na srednjih šolah, oziroma učiteljskih mariborske oblasti, naj se prijavijo pisмено pri velikem županu mariborske oblasti najpozneje do 20. maja 1926. V prijavi naj navede kandidat stroko, iz katere je izprašan.

★ **Hišni (domači) delavci in njih zavarovanje.** Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani nam pošilja sledeče pojasnilo: Zakon o zavarovanju delavcev v § 3. določa, da so obveznemu zavarovanju za slučaj bolezni in nezgod (dokler ni še uvedeno starostno in invalidno zavarovanje) zavezane tudi osebe, ki se bavijo z najemnim delom v svoji lastni delavnici ali v svojem lastnem stanovanju po naročilu ali na račun drugih oseb, ki se bavijo z obrtjo, trgovino ali industrijo in to tudi takrat, če nabavljajo surovine in pomožni material take osebe same in vkljub temu, ako delajo uputami tudi na svoj lastni račun. Taki hišni (domači) delavci so večinoma čevljarji, krojači, šivilje, ki izdelujejo obleke, čevlje itd. za razne večje trgovine, tovarne itd. Delodajalci prijave takih oseb opuščajajo in s tem kršijo predpise zakona o zavarovanju delavcev. Da odvrnejo od sebe občutno škodo, je v interesu podjetnikov, da zadostijo prijavnim dolžnostim.

★ **Polovična vožnja članov jugoslov. planinskih društev.** Na ponovno prošnjo Zveze planinskih društev kraljevine SHS je končno odgovorilo te dni prometno ministristvo, da odvoli vsem onim turistom polovično vožnjo, ki se izkažejo s potrdilom občine, da so prebivalci tamkaj 15 dni. Prometno ministristvo torej daje domačim planincem isto ugodnost, kakor inozemskim turistom in letoviščarjem v naši državi. Vsled takega nerazumevanja domačega tujkega in turističnega prometa od strani prometnega ministristva je Zveza planinskih društev ponovno zaprosila za polovično vožnjo v skupini 5—9 članov in natančno obrazložila nemogočo izvedbo zgoraj omenjene navedbe. Upajmo, da bo sedaj zadeva ugodno rešena.

★ **Ali je tu štedenje umestno?** Prejeli smo: Lansko leto je direkcija drž. železnice reducirala v stolpu III. v Ljubljani gl. kol. enega blokovnika in to na tako važnem mestu, na katerem sta bila do takrat vedno dva uslužbenca obenem v službi. Na tem mestu se vrši ves odvoz in uvoz vlakov, osebnih in tovornih, zraven tega pa še razno drugo premikanje. Osebe te postaje je že večkrat upravo opozorilo, da štedenje na tem mestu lahko prinese nesrečo za potujoče občinstvo kakor tudi za uslužbence. Tudi je osebe večkrat prosilo za dodelitev moža nazaj na prejšnje mesto, za kar pa ima uprava gluha ušesa. Uslužbenec v stolpu III. je prezaposlen ter se kaj lahko pripeti nezgoda, kot se je pripetila 1. 1914. pri stolpu II. Direkciji svetujemo, da naj ugodi prošnji uslužbencev in naj ne čaka takih slučajev.

★ **Železniški vpokojenci.** Društvo železniških vpokojencev prosi svoje člane, da vsak po svojih močeh poravnava članarino. Vpokojenec, ki še danes od strani gledajo borbo, katero vodi društvo skupno z društvi Subotica, Sarajevo in Zagreb, vabi društvo, da se pridružijo. Zavedajte se, da se borimo za naše stare prislužene pravice ter za ureditev pokojnin. — Odbor.

★ **Opozorilo občinstvu.** Mestna hranilnica ljubljanska nam piše: Ker se pogosto dogaja, da občinstvo — zlasti podeželske — ne loči ljubljanske posojilnice od Mestne hranilnice ljubljanske, smatramo za svojo dolžnost, priobčiti sledeče pojasnilo: Mestna hranilnica ljubljanska in ljubljanska posojilnica sta dva povsem različna, drug od drugega popolnoma ločena denarna zavoda. Mestna hranilnica ljubljanska je regulativna občinska hranilnica, za katero jamči mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo. Svoje uradne prostore ima edino v svoji palači v Prešernovi (prej Slonovi) ulici h. št. 3. — Ljubljanska posojilnica pa, ki ima svoje uradne prostore na Mestnem trgu št. 6, je zadržana z omejeno zavezo in nima z Mestno hranilnico ljubljansko nobenih poslovnih stikov in tudi ne uživa jamstva mestne občine ljubljanske. — Uprava Mestne hranilnice ljubljanske.

★ **Čuk na palci** — ustavljen. Uprava lista »Čuk na palci« naznanja, da list vsled znane Bevkove zadeve ne sme več iziti. Naročniki, ki so plačali list do konca leta, se odškodujejo na ta ali oni način.

★ **Nikelnasti drobci.** Te dni pride v promet nikelnasti drobci po 25 par. Papirnate novčanice po 25 par se odtegnejo iz prometa.

★ **Proti inozemskim inženierjem.** Jugosl. inženerske organizacije nameravajo uvesti akcijo proti praksi inozemskih inženierjev in arhitektov v naši državi. V tem zmislu se je obrnilo na glavni odbor J. I. U. že precejšnje število krajevnih inž. društev.

★ **Iz Rene do Reke.** Zagrebški železniski veletržnik »Delta« je došla te dni nova pošiljatev železa, obsegajoča 150 vagonov ali 1500 ton. Zanimivo pri tej pošiljati je to, da je Wolfov koncern, čegar podružnica je »Delta«, topot naložil železo iz svojih obratov ob

Reni neposredno na prekoceanski parnik, ki je nato pripeljal blago naravnost v Reko. To je nova direktna vodna pot iz Nemčije v Jugoslavijo.

★ **Proces prof. dr. Vodnik — dr. Vernić.** Dne 5. maja je bila v Zagrebu razpisana razprava v tožbi vpok. vseučiliškega profesorja dr. Branka Vodnika proti časnika dr. Zdenku Verniću zaradi razžaljenja časti. Stvar je v zvezi z znanimi aferami na zagrebški univerzi; tedaj je dr. Vernić v nekem članku v »Hrvatu« očital prof. dr. Vodniku, da je kriv nezdruživ razmer na univerzi. Kot priče je bilo na razpravo poklicanih cela vrsta vseučiliških profesorjev — med njimi tudi dr. Ilišić — in drugih inteligentov. Razprava se pa ni razvila, ker je dr. Vernićev zagovornik dr. Stopar obol el in je toženec predlagal, da se razprava preloži. Sodišče je predlogu ugodilo. —

★ **Pravda dr. Vidušić proti škofu Kalogjeru.** Po izgubljenem procesu starokatoliškega škofa Marka Kalogjera proti kanoniku dr. St. Koreniću v Zagrebu je izdal M. Kalogjera s polnim imenom podpisan letak, v katerem je med drugim očital glavni priči v navedenem procesu dr. St. Vidušiću, starokatoliškemu župniku, da je po krivem prisegel. Dr. Vidušić je zaradi tega proti M. Kalogjeru vložil tožbo zaradi razžaljenja časti, dočim je Kalogjera na drugi strani tožil dr. Vidušića zaradi krive prisege. Za 5. maja je bila razpisana razprava proti M. Kalogjeru zaradi razžaljenja časti. Na predlog Kalogjerovega zagovornika je sodišče razpravo odgodelo dotle, dokler se ne dovrši proces proti dr. Vidušiću zaradi krive prisege.

★ **Borba med kino — podjetji.** V Sarajevu je »Kinema, d. d.« lastnica kinov »Apolo« in »Imperial« vložila tožbo proti šolskemu kinu zaradi konkurence, češ, da ta kino ni podvržen davku in se v njej prednašajo take predstave, ki bi bile drugje nemogoče.

★ **Zverinjaki v Srbiji.** Ministristvo za gozde in rudnike je odobrilo večji kredit za ograditev zverinjakov po gozdovih v Srbiji in za prehrano živali.

★ **Sarajevska »Sloga« v Belgradu.** Največje in najstarejše pevsko društvo v Bosni — sarajevska »Sloga« je te dni na potovanju po Vojvodini in Srbiji. Najprej se je ustavila v Subotici, kjer je priredila koncert, dne 5. maja pa je dospela v Belgrad, kjer so ji priredili zelo lep sprejem. Dne 6. t. m. je priredila »Sloga« svoj koncert v dvorani na vseučilišču.

★ **Redek pojav.** G. Jos. Škerjanc iz St. Vida nam poroča, da mu je zrasel nov zob na mestu, kjer je pred 15 leti dal izrupati prejšnjega. Mož je star 41 let.

Ljubljana

Somišljeniki I

Izvršilni odbor SLS za Ljubljano vabi na sestanek somišljenikov, ki se bo vršil v soboto, dne 8. maja ob tričetrti na 8 zvečer v Ljudskem domu, Streliška ulica.

Na sestanku bo poročal o političnem položaju poslanec mesta Ljubljane g. dr. Anton Korošec.

Pridite gotovo in točno!

Somišljenike, ki bi iz kateregakoli vzroka ne dobili vabila prosimo, da se kljub temu sestanka udeležijo.

Dr. Ivan Stanovnik,
načelnik SLS za Ljubljano.

○ **Radi Cankarjeve proslave** v dramskem gledališču jutri 8. t. m. ob 8 zvečer opozarjamo občinstvo, da si pravočasno preskrbi vstopnice, dokler so še na razpolago.

○ **Peti glavni dobitke** stadionske loterije je nov šivalni stroj najmodernejšega sistema, vreden 5000 Din. Tisti, ki ga bo zadel, bo lahko poljubnega izbral za to ceno.

○ **Občni zbor Kršč. šole** za stolno župnijo se vrši v nedeljo 9. maja ob pol 5 v Jugoslovanski tiskarni.

○ **Kat. društvo rokodelskih pomočnikov** vabi vse svoje člane in prijatelje, da se udeležijo sv. maše, ki jo bo imelo na Rožniku v nedeljo, 9. maja ob 7 zjutraj.

○ **Na Rožniku** bo v soboto ob 8 sv. maša za tovarno Richter-Dolničar.

○ **Umrli** je v sredo g. Ropič Avgust, poštni pouradnik v pok. Pogreb bo danes ob 4 popoldan.

○ **Predavanje Geografskega društva.** Danes v petek predava v kemičnem inštitutu na drž. realki (poleg univerze) ob 6 zvečer g. dr. J. Rus o temi: Dolenjski Kras in njegove pokrajinske enote. Društvo vabi tem potom prijatelje domače geografije, da se predavanja čim številneje udeležijo. Vstop je prost.

○ **Krekova mladina** vprizori na praznik 13. maja v Ljudskem domu igro »Deborah« v dejanjih in 7 slikah. Predprodaja vstopnic se vrši v tajništvo Jug. strok. zveze Stari trg 2-I in sicer v nedeljo cel dan, v ponedeljek, tork in sredo od 7 zvečer dalje in na praznik dopoldne ter 1 uro pred predstavo v Ljudskem domu.

○ **Aretiran** je bil v sredo popoldne brezposelni delavec Anton Trampuž iz Rožne doline. Trampuž je dne 13. aprila vlomil v neko šupo, kjer je imel shranjeno svoje pohištvo neki narednik iz Belgrada. Odnese 3 kovčke, v katerih je bilo razno blago v vrednosti 4500 Din. Po tatvini je Trampuž pobeg-

nil v Italijo. Ko se je zopet vrnil v Ljubljano, ga je prišla policija in izročila sodišču. Na njegovem domu so našli še za 2000 Din ukradenih predmetov.

○ **Poskušen vlom.** V manufakturno trgovino g. Medveda v Cigaletovi ulici je v sredo zvečer skušal vlomiti neznan zločinec. Ker pa je slutil, da so ga opazili, je pobeignil.

○ **Tatinska kronika.** Posestniku Janezu Zupančiču iz Lipoglav je neznan žepar ukradel listino, v kateri je bilo 2.980 dinarjev. — Trafikantu Vinku Resniku je neznan tat ukradel vrečko, v kateri je bilo za 500 Din drobca. — Vdovi Neži Zvidan na Dunajski cesti 63 je bil ukraden denžnik.

○ **»Hee mora bitle«** Tam nekje, kjer se krega Stari trg z Mestnim trgom, sta se v obliki okrepčevalnici sinoči že v zgodnjih večernih urah udarila v besednem dvoboju z neenakimi silami dva brata. Močan Trzinec je oblastno zahteval kako dobro kuhano rižoto in godrnjal nad jedilnim listom, da ljubljanski gostilničarji ničesar nimajo. Ljubezniv vis-a-vis mu je postregel s čitanjem jedilnega lista: Na delana prsca, gulaž... še kaj? ričet v omaki, opica z emako — še kaj? Če hočeš še kaj, pojdi k Staculu, kjer imajo nocoj morske rake... pa si preročeno, da bi jih jedel, ti bo popreje obraz spraskal... Medtem sta se spoznala, da je neješčji gost doma iz Trzina. Gostilniški vis-a-vis mu je v kratkih potezah markantno karakteriziral Trzince, kar je vzbudilo pri gostih ne malo smeha. K sreči se je močni Trzinec vstrašil »špitalac« in radevolje odšel, da je pomoč straže izostala. Bil je lep večer — kot znajo le Ljubljančanje.

Schmitzberger

priznana najboljša VINO se toči v odprtih BU. TELJKAH po 14 Din samo v kavarni »SLON« v Ljubljani. 3105

Maribor

□ **Ginljivi prizor.** Izreden obisk je imel naš prevzvišeni vladika v sredo 5. t. m. Pod skrbnim vodstvom svojega učiteljstva so prišli šolski otroci s Sladkega vrha iz župnije Marija Snežna na izlet v Maribor. Obiskati so hoteli tudi svojega nadpastirja. V srcu vesel jih je visoki prijatelj mladine sprejel v svojem škofijskem dvorcu. Iskrih oči in veselih obrazov so ga obkrožili mladi izletniki, zvesto so ga poslušali in s podobnicami obdarovani so vsi srečni odhiteli iz hiše svojega duhovnega očeta.

□ **Razstava vajeniških del.** Vsi vajenci (vajeke), kateri svoje izdelke razstavijo pridejo v nedeljo 9. majnika ob 9.30 dopoldne v telovadnico Krekova ulica, kjer bo pogovor glede uvrstitve razstavljenih predmetov. Vsak vajenec prinese napisane razmere (dolžina, širina in višina) predmetov, katere razstavi.

□ **Pododbor »Jadranske Stražec«** v Mariboru pripravlja za 20. majnik posebno proslavo, na katero že zdaj opozarjamo. Obenem si dovoljujemo opozoriti javnost, da »Jadranska Straža« ni isto kot »Jadranc«. »Jadranc« je pevsko društvo v Mariboru, »Jadranska Straža« pa je velika organizacija v celotni državi, ustanovljena za povzdig naše mornarice na Jadranu.

□ **Mariborski sanatorij** kupuje državna oblast, ki ga hoče preurediti za otroško bolnico ozir. dispanzer. Cena baje znaša okrog 1.300.000 dinarjev.

□ **Jugoslovanska Matica,** podružnica v Mariboru ima redni občni zbor dne 10. maja ob 8. uri zvečer v Narodnem domu. Pristopajmo k naši narodni organizaciji! Pristopnino je možno poravnati tudi v pisarni Prosvetne zveze v Mariboru, Aleksandrova c. 6. f. nadstropje.

□ **Razpis.** Mestna občina mariborska razpisuje javni natečaj za oddajo mizarskih del pri zgradbi novih stanovanjskih hiš na vogalu Smetanove in Vrtnice ulice v Mariboru. Vsa potrebna pojasnila, pogoji, proračuni in ostali pripomočki se dobe pri mestnem gradbenem uradu, počenši z dnem 4. majnika t. l. od 10. do 12. ure. Pravilno kolekovane ponudbe je oddati pri mestnem gradbenem uradu, Koroška cesta št. 1, II. nadstropje, do dne 10. majnika t. l.

□ **Dvomesecni večerni tečaj** za šivanje oblek priredi mariborsko žensko društvo, ako se bo oglasilo dovolj udeleženk. Prijave sprejema do 8. t. m. Zlata Bršnik na oglu Slovenske in Gosposke ulice.

□ **Pododbor »Jadranske Stražec«** na drž. moškem učiteljsku v Mariboru priredi v četrtek, dne 20. maja ob 8. uri zvečer v Narodnem domu akademijo. Ker je akademija zamišljena kot propaganda za društvo »J. S.« in vsebuje polno bogatih in lepih točk, opozarjamo že sedaj cenj. občinstvo na njo. Vstopnice se bodo dobivale že v predprodaji. Celoten spored objavimo pozneje.

□ **Izvršilni odbor Zveze vojnih invalidov** v Ljubljani je sklenil na svoji redni seji z dne 27. aprila 1926, da ne priznava izvolitve sedanjega odbora podružnice v Mariboru, ker nasprotuje pravilom. O tem je navedel vzroke z dopisom podružnici. Na isti seji je postavil izvršilni odbor gosp. Antona Goleža za generalno podružnico s pravicami, da rešuje tekoče posle podružnice, v kolikor pa spadajo agende v kompetenco sklepov podružniškega odbora, bo vršil dotične sklepe izvršilni odbor sam ter gerentno dajal potrebna navodila za izvršitev. Gerentstvo traja dotle, dokler se

ZEL in PLEVEL

Slovar naravnega zdravilstva.

Broširan 60 Din, vezan 75 Din.

JUGOSL. KNJIGARNA - LJUBLJANA.

ne bo vršil nov izredni občni zbor, ki bo naj-
orže po novih pravilih.

□ **Pozor invalidi in vdove!** Podružnica Zveze vojnih invalidov v Mariboru naznanja vsem članom podružnice, da so od 1. maja t. l. naprej uradne ure vsako sredo, soboto, nedeljo in ob praznikih od 9. do 11. ure na Rotovškem trgu 6, I. nadstr.

□ **Ponesrečil se je v Krčevini** stanujoči dijak Josip Kojc. Stopil je neprevidno na glazevino ter si prerezal žilo odvodnico na levi nogi. Radi nevarnega krvavljenja ga je rešilni oddelek prepeljal v bolnico.

□ **Proti sladoleidarjem** je energično nastopila policija radi kravala, katerega delajo na najprometnejših ulicah, da si privabijo kupce. Nekateri so si nabavili raznovrstne zvonce, ter zvonili na vse prelege, tako da je bila policija slednjič primorana nastopiti proti tej preglasni reklami ter je prevovedala sladoleidarjem zvonce.

□ **Redno glavno cepljenje.** Obligatorično brezplačno cepljenje proti kozam za vse one prebivalce mesta Maribora, ki še niso bili cepljeni in so stari nad tri mesece, se vrši v času od dne 3. maja do 7. maja t. l. vsak dan od 9. do 11. ure na mestnem fizikatu (Rotovž) soba št. 7. Stariši nad tri mesece starih otrok se opozarjajo na člen 3 zakona o obveznem in prisilnem cepljenju zoper kozice, objavljenem v Uradnem listu št. 15. z dne 18. februarja 1922, po katerem se kaznuje opustitev cepljenja z globo od 5 do 250 Din ali z zapornikom od 1 do 6 tednov.

□ **Mariborski mestni fizikat** prevzame dne 15. majnika od velikega županstva vse agende za mesto in postane zopet avtonomni urad mestnega magistrata.

□ **Neumestna šala.** Po mestu kroži vest o neumestni šali, da je prosvetni oddelek pri velikem županstvu dobil glavno sporočilo, da je zopet vlada P. P. in da je brzokavka povzročila veliko veselje. Dostavlja se, da je bila brzokavka odposlana iz krogov S. D. S. za varanje samega sebe v obupnem stanju. Da se kaj takega ne bo moglo več počenjati, bo poskrbela posebna pritožba, ki se je že odposlala.

□ **Razglas mariborskega magistrata.** Komanda mariborskega vojnega okrožja zahteva z dopisom z dne 30. aprila 1926 pov. br. 1170, da se ji nujno dostavijo spiski vseh v Mariboru bivajočih rezervnih oficirjev, nadalje oficirjev, ki so v ostavki in upokojenih oficirjev in ravno tako spisek upokojenih oficirjev, ki so inozemski državljani. Ker je mestni magistrat ugotovil, da se kljub pozivu, ki je bil dne 13. februarja 1926 v mariborskih časopisih objavljen, mnogo rezervnih oficirjev temu pozivu ni odzvalo, poziva ponovno mestni magistrat vse one do sedaj še ne prijavljene rezervne oficirje v ostavki in v pokoju kakor tudi one, ki so inozemski državljani, da se javijo tekom petih dni pri mestnem vojaškem uradu, Slomškovo trg 5, I. nadstr. in to med uradnimi urami od 8. do 12. ure.

□ **Mestna občina mariborska** bo potrebovala za otvoritev omnibus prometa večje število izprašanih vestnih in treznih šoferjev. Tozadevne prošnje bi bilo vložiti do 20. majnika 1926 na mestni magistrat mariborski.

□ **Jurjevanje.** Tradicionalna proslava tega srbskega narodnega praznika se je vršila v Mariboru na večbališču Tezno, in poleg vojaštva se je udeležilo tudi nekaj meščanov. Sprevod z godbo na čelu je korakal ob pol 7. uri iz mesta na kraj proslave. Dopoldan so se vrnili vojak nazaj v mesto, okrašeni vsi z zelenjem.

□ **Nove klopi.** Pred kazinskim poslopjem na Slomškovem trgu so postavljene v tamošnjem parku štiri nove klopi, kar bodo številni posetniki tega idiličnega parka toplo pozdravili.

□ **Slab gost.** Ivan Pušnik si je kljub praznemu žepu privoščil v restavraciji pri »Crnem orlu« jediti in pijače, tako da je napravil znatno ceho. Ko je prišel čas plačila, jo je pa skušal skrivaj popihati, vendar ga je pazljivo oko natakarice opazilo in Pušnik je romal v policijski zapor.

□ **Onemogla starka.** — 86 letna Josipina Konrad iz Minske ulice se je zgrudila na Koroški cesti radi oslabelosti. Rešilni oddelek jo je prepeljal z avtomobilom na dom, kjer pa ni mogla strpeti, ampak zopet šla na ulico ter se vnočiti zgrudila. Zopet je moral stopiti v akcijo rešilni avtomobil ter odpeljati trdovratno stanko na stanovanje.

□ **V prosvetnem oddelku** pri mariborskem velikem županstvu je v začetku tega meseca nastala neljuba zmeda, ker ni bilo plače. Po novem proračunu je za ta prosvetni oddelek črtan vsak kredit. Vendar se je posrečilo, da se je dosegel iz drugih kreditov prispevek in se je mogel nakazati predjem.

□ **Kufre dol, kufre dore** je te dni prakticiralo tukajšnje orožništvo, ki se je moralo izseliti iz dosedanjega stanovanja v Melje, ker še ni bilo potrjen za podaljšanje pogodbe. Ko pa se je selitev izvršila, je prišlo brzokavno potrjenje in tako so romali nazaj v dosedanje stanovanje.

□ **Mariborski bogoslovi** so preteklo sredo napravili izlet k Veliki Nedelji, kjer jih je duhovščina in ljudstvo z izredno naklonjenostjo sprejelo. Po slovesni službi božji, katere se je udeležilo ljudstvo in mladina, da je bila velika cerkev natlačena polna, so si ogledali znamenitosti Velike Nedelje in okolice.

Znova se je dokumentiralo, kako tesna vez je med slovenskim ljudstvom in njegovimi duhovniki in da je ves truden proticerkvenih listov zastoj. Ta tesna vez se bo po takih napadih le še poglobila in utrdila.

□ **Mariborski mestni fizikat** bo dobil s 15. majem vrnjeno od velikega županstva nekdanjo samostojnost in neodvisnost.

□ **Nov slovenski obrtnik.** Znani mariborski mizar Josip Wogg na Vodnikovem trgu je prodal svojo delavnico g. Križanu, ki je bil doslej uslužben kot mizar pri tvrdki Wessig na Aleksandrovi cesti. Novega slovenskega obrtnika naši javnosti priporočamo.

□ **Izletniki.** Dan za dnevom vidimo v Mariboru cele vrste izletnikov, dijakov in šolarjev, ki si prihajajo ogledat naše lepo mesto. Preteklo soboto in nedeljo so bili tu maturanti iz Varaždina. Naši gimnazijci so jih prijateljsko sprejeli in spremljali pri razgledovanju mesta.

□ **Mariborski maturanti** na gimnaziji so izdali knjigo »Rosna jutra«, v kateri so zbrali svoje lastne duševne proizvode, pesmi, prozo, dramatiko. Knjiga je tudi na zunaj lepe oblike, tako da cena 15 dinarjev ni pretirana. Ker želijo maturanti po končani maturi napraviti poučno potovanje v Italijo, bodo skušali s to knjigo svojo akcijo gmotno podpreti. Vsi prijatelji tako idealno delujočega dijaštva bodo v našem seglu po knjigi in tako dokumentirali svojo naklonjenost.

Celje

□ **Dijaška akademija,** ki jo je priredil našašja rešena križa v mestnem gledališču v Celju v soboto dne 1. t. m., je izpadla v vsakem oziru ne samo zadovoljivo, temveč, ako upoštevamo začetne razmere, celo izborna. Spraviti tekom pol leta tak zbor na oder, učiti violiniste in prirediti tak večer z nastopi solistov, to je zastava profesorja pevovodje, za katero mu moramo biti iskreno hvaležni. Celjsko občinstvo je tudi gledališče skoroda napolnilo in odšlo od prireditve s žutom ponosa, da so se celjski študentje pod večjo roko svojega pevovodje oprijeli resnega in lepega dela, gojitve petja in glasbe, ki tako lepo blaži človeško dušo. V kvalitativnem oziru je jasno, da ne moremo govoriti v samih superlativih, ker so nastopile tukaj moči, glasbeniki, pevci in pevke, ki so morali še premagati svoj »Lampenfieber«. Vendar pa moramo Vsem na čelu je osmošolec g. Kuret, ki je s svojim glasom kakor tudi nastopom naravnost presenetil. Vsem na čelu je osmošolec g. Kuret, ki je s svojim zvonkim lepo donečim lirčnim tenorjem pel arijo vojvode iz »Rigoletta« in Parmova »Poslednjo noč«. Seveda mu v tehnični manjka vsa šola, bolj rečeno ona šola, ki ga bo po našem mnenju postavila v lahkoto na stran naših drugih dveh odličnih temolistov Simenca in Rijaveca, a glas njegov je tako blagodejen in pri tem obširen, da smo se morali kar čuditi. Pohvaliti moramo tudi njegovo poglobitev v petje, ko je pokazal, da poje ne samo s krasnim svojim glasom, temveč tudi razumevanjem in globokim občutkom. Greh bi bil, ako bi Kuret zanemarjal ta svoj božji dar. Njemu na strani stoji pa šestolka Bergezova. Je bolj plašna, a je svojo plašnost kmalu premagala in nato smo občudovali njen glas, ki je v svoji naravni barvi mil in ljubeč in čisto doneč. Njen nastop bi bil velikolično posrečen, ako bi ji bil pevovodja dodelil lažjo pesmico, ker se ji je videlo, da se pri premagovanju raznih težkih tehničnih narave še precej trudi. Tudi ona ima talent, ki ji ga je Bog izročil v čuvanje in šolanje. Manj posrečen se nam je zdel nastop petiolke Škoberneta, ki je malce preveč, nekako bi rekli, pel sam zase. Usta je treba pri petju že mao bolj odpirati. Na klavirju je spremljal sedmošolec g. Cerar, ki se nam je pa zdel ta večer skoro nekako površen. Ali se je pa ustrašil polnega gledališča? Tudi duše je manjkalo v njegovem spremljanju, pazljivosti tudi nekaj. Skoro da je bila četrolka Stegu v primeri z njeno starostjo nekam bolj šla. In še nekaj kar nam res ni ugajalo. Kot zadnja točka je bil na programu znan zbor iz Prodane neveste, ki zahteva prav močan zbor z orkestrom. Ta močan zbor je nadomestil pevovodja z otroškim zborom, pomnoženim osebnim solistom in dijaškega malega zbora. Seveda je bil značaj tega zbora temu primeren, to se pravi plitev, nemožni, otročji, ravno nasprotno, kakor zahteva skladatelj od tega zbora. Bila je to gesta malo preveč predzre teatralike. Lep, živahen in šil je pa bil nastop otroškega zbora v »Pasol Janko try volje« To so vam naši malčki zapeli to pesemko, kakor je zapojlo poredni fantje v mesečini pred vasjo s polnim umevanjem razposajenosti in veselja. Solo-napevke sta odpravili v občudovanje vsega občinstva drugolka Beblerjeva in Vranjekova. — Občinstvo je bilo z uspehom prireditve nad vse zadovoljno, ni ploskalo samo blagohotno, temveč burno in grmeče. Prof. dr. Rusu pa iz srca čestitamo na tem nastopu in ako bo še nadalje s takimi nastopi »demoraliziral in kvaril« muzikalni okus, mu bodo vsi Celjani prav iz srca hvaležni. Mi bi na njegovem mestu prireditev ponovili.

Dopisi

Gornja Sv. Kungota. Obmejna Gornja Sveta Kungota pri Mariboru bo predelala osrednjo cerkveno hišo v društveni dom, ki je za ta obmejni kraj ena najbolj nujnih potreb. Gor. Sv. Kungota mora postati močnega postojanka v narodnem oziru. — Zadnje nedelje je bil slovenski blagoslovljen na posestvu Karla Žižek na Kozjaku nov križ. Blagoslov je izvršil domači g. župnik ob asistenci mariborskega frančiškana p. Hijačeta in spodnje-kungotskega župnika Kramerja.

Iz brežiskega okraja. Star čebelar Matevž Sotošek iz Mrčnega sela, župnika Koprivnica pri Brežicah nam poroča: Sem že precej star čebelar, a tako zgodnjega čebelnega roja še nisem doživel kakor letos 29. aprila.

Laško. V bivšo Webrovo hišo, sedaj v posesti g. Frece nasprol. Elsbacherja, se je naselil novi zdravnik g. dr. Ivan Lovšin, ki ordinira vsak dan. G. Lovšin je bil med vojno zdravnik v Rusiji. Po vrnitvi iz ruskega ujetništva je izpolnjeval svojo bogato zdravniško prakso v bolnišnici v Ljubljani. Občinstvu v potrebah ga toplo priporočamo.

Radenci pri Kapeli. Radenci smo imeli dne 3. maja pomenljivo slovesnost. Lastnik radenskih toplic g. Vilčnik je dal prenoviti domačo topliško kapelico in oskrbel nov zvon. Posvečenje svetilišča in zvona je izvršil g. prelät in stolni dekan dr. Ivan Tomazič. Celo slovesnost se je vršila tako lepo, da bo ostala v spominu, ki jo je videl, v najlepšem spominu. Dne 13. t. m. na Vnebohod priredi bralno društvo v Radencih v zdravniški restavraciji igrati »Na dan sodbe. Igra se vrši ob peti uri popoldne.

Spodnja Poljskava. Pri nas smo pokopali te dni Karla Hraštnika cerkvenega ključarja in po celom slov. Stajerskem poznane veleposestnika. Blagopokojni je bil pri vseh volitvah zvest rodoljub, svoji župni cerkvi in faranom pa velik dobrotnik. Ostani mu ohranjen blag spomin. — Spodnjepoljskavčani se moramo pohvaliti, ker smo napredovali pri Mohorjevi družbi za 158 odstotkov.

Ljubljansko gledališče

Drama.

Začetek ob 8 zvečer.

Petek, dne 7. maja: IDIOT, Red E.
Sobota, dne 8. maja: Proslava Ivana Cankarja. Izv. Nedelja, dne 9. maja: DRUGA MLADOST. Izven. Ponedeljek, dne 10. maja: Zaprtlo.

Druga mladost. V nedeljo dne 9. t. m. se ponovi zadnjikrat v sezoni ob znižanih cenah zabavna komedija »Druga mladost«. V ponedeljek ostane gledališče zaprtlo. Cankarjeva proslava, ki je bila projektirana za ta večer, se preloži na sredo dne 12. t. m. Igrala se bo drama »Jakob Ruda«. Vstopnice za to slavnostno predstavo se lahko rezervirajo vsak dan pri dnevni blagajni v opernem gledališču in zvečer v dramskem gledališču.

Idiot. V petek dne 7. t. m. se ponovi za abonement E. Dostojevskega roman »Idiot«, ki spada med najboljše vzporedne naše drame. Preostale vstopnice se dobe pri dnevni blagajni v opernem gledališču in zvečer v dramskem gledališču.

SLOVENSKA OPERA V SPLITU.

Splitsko občinstvo je ob priliki predstave Massenietove »Manon« spoznalo troje ljubljanskih solistov. »Novo dobac« piše o Lovšetovi, da je pri občinstvu dosegla izreden efekt. Način njenega prednašanja je iskren in popolnoma neposreden. Njen glasovni material je nenehno fin. Banovčev tenor je zelo soliden. G. Mitrovič je pokazal obsežen bariton. G. Polić je z »Manon« dosegel nov dirigentski uspeh. Občinstvo je soliste večkrat poklicalo pred zastor in jih toplo aplavdiralo. Ga. Lovšetova je dobila venco.

Mariborsko gledališče

Repertoar:

Petek, dne 7. maja: Zaprtlo.
Sobota, dne 8. maja ob 20. uri: OGNJENIK. Ab. A. (Kuponi.)
Nedelja, dne 9. maja ob 20. uri: GREH. Ab. C. (Kuponi.) Zadnjikrat v sezoni.

Mariborska opera pripravlja melodijozno Fallovo opereto »Veseli kmetič«, ki je polna komičnih pa tudi gniljivih prizorov iz kmetijskega življenja. Za tem pride na vrsto Parmova »Stara pesem«, skupno s »Cavallerio rusticano«.

Glasba

Glasbena Matice v Celju priredi tri javne produkcije gojencev v celjskem gledališču dne 8. 15. in 17. maja t. l. Pri prvi produkciji nastopi nekaj začetnikov iz klavirske in violinske šole. Pretežni del sporeda pa izpolnijo nastopi mladinskega zbora pod vodstvom g. učitelja Preglja. Šolski orkester izvaja Haydnovo otroško simfonijo pod vodstvom g. ravn. K. Sancina. Pri II. produkciji nastopijo gojenci klavirske, violinske in čelove šole srednje stopnje. Pri III. produkciji pa višja stopnja za gosli, glasovir in klarinet ter šolski orkester. Prvi dve produkciji sta brez tretja pa proti vstopnini.

Pevski zbor Glasbene Matice priredi v sredo dne 12. t. m. ob 20. uri v stranski dvorani restavracije Ljubljanski dvor spominski večer ob 30 letnici Matičnih dunajskih koncertov in prijateljski večer v počastitev sedanjih častnih članov pevskega zbora. Na ta sestanek, ki se bo vršil v zaključni Matični družbi, vljudo vabimo vse one pevke in pevce, ki so sodelovali pri dunajskih koncertih, udeležence naših jubilejnih koncertov 1922 in vse sedanje člane in članice pevskega zbora. — Odbor.

Koncert Češke Filharmonije se bo vršil v ponedeljek dne 10. maja ob osmih zvečer, ne pa ob pol 9 uri kakor smo doslej mislili. Sprememba je potrebna radi tega ker se koncertanti odpeljejo takoj po koncertu. Sedeži za ta koncert so popolnoma razprodani, stojišče pa je še nekaj na razpolago.

Knjige in revije

Vlada Milana Obrenovića. Spisal Slobodan Jovanović. Knjiga prva (1868—1878). Založila knjigarna Geze Kona, Beograd 1926; 459 strani. — V 12 poglavjih obdeluje pisatelj na temelju tedanjega časopisa, uradnih in diplomatskih aktov kritično vse režime za časa vlad Milana Obrenovića v letih od 1868—1878. Kakor pestra panorama se razvijajo pred očmi bralca burni dogodki: notranje in zunanje politične, diplomatske, zakulisne intrigantske, vojni, vstaki, kulturni in strankarski. Kdor hoče spoznati politični, kulturnopolitični, gospodarski, socialni in strankarski razvoj srbskega naroda v teku zadnjih 60 let, ta ne bo mogel iti mimo kritičnih izjav in velesnimivne knjige. — Prvo poglavje govori o namestnikih Milana Obrenovića in o liberalih. V drugem je popisana uboj kneza Mihajla in proces proti ubijalcem. Tretje se peča zelo podrobno z Rističevim ustavom iz leta 1869. V četrtem je do polankosti opisani znameniti Rističev namestniški režim. Peto obravnava stranke za časa Rističeve vlad (konzervativci, liberali, začetek radikalov). V šestem je opisan konec namestniškega režima. V sedmem vidimo kolebanja in težave slabotne konservativne vlad. Osmo poglavje opisuje zunanje politične dogodke, slavjanofilstvo in bosanski upor. V devetem vidimo idealno nacionalno Srbijo v nesrečnem osamljenem boju zoper premočno Turčijo. Deseto poglavje nam slika, kako je prišlo do razdelitve interesnih sfer med Avstrijo in Rusijo ter do rusko-turške vojne. V enajstem gredo dogodki dramatično: Plevna, srbska vojna napoved, zmagoviti pohodi, ustvarjanje Velike Bolgarije, berlinski kongres, avstrijske pretenzije na Erceg-Bosno, razočaranje Srbije, prvo povečanje teritorija, afont Rusiji in prve pogodbe z Avstrijo, katere zunanjo politiko vodi spretni grof Andrassy. Dvanajsto poglavje je retrospektiva na obe vojni. — Knjiga je velesnimivna. Za inteligenta, zlasti za politika nujno potrebna. Sama se zelo toplo priporoča. E. K.

Naše prireditve

Kat. prosv. društvo »Soča« v Novem mestu je priredilo v nedeljo dne 2. maja v Rokodelskem domu dr. Vošnjakovo »Lepo Vidoc«. Kljub raznim nedostatom igre zadobi veljavo pri dobrem vprijetanju. Priznati moramo, da je bila scenerija dobra, tempo igranja pravilen. Žal pa so bile nekatere vloge v nepravilnih rokah. Zlasti se je videlo vidi, da ni razpoložena. Moški so igrali boljše kot ženske. Preko diletanizma so se povzpeli Kogoj, Sodja. Voljuno in pa med ženskimi vlogami grofica Gadolla. Dvorana je bila polna.

Iz slovenskih naselbin v Ameriki.

Delo slovenske katoliške duhovščine in njenih zvestih sodelavcev med našimi izselenci v Združenih državah rodi obile sadove. Vera in z njo poštenje in s tem blagostanje in ugled se med Slovenci čim dalje bolj utrjuje. Nada in ponos vseh pa je mladina, ki raste iz starih tal v novo življenje: novo ameriško slovensko pokolenje, ki se vzgaja in izobražuje na slovenskih župnih šolah. Američani na zunanaj, a po srcu in jeziku Slovenci. Naj govore poročila iz nekaterih naselbin:

Springfield, Ill.

Velika noč. — Kakor še nikoli poprej, je bila naša cerkev na velikonočno nedeljo polna vernikov pri vseh treh sv. mašah. Pri prvi sv. maši, pri kateri je g. župnik Mažir govoril v treh jezikih, so pristopili mladane vsi pričujoči k sv. obhajilu. Videli smo poklekati k obhajilni mizi očete in matere, sinove in hčere, starče in otroke. Koliko zadoščenja je ta pojav vere bil našim dobrim katoličanom! Naš g. župnik je lahko videl, da ni zaman njegov trud z našimi ljudmi. Se živi vera med nami, posebno je trdna in živa med našo katoliško mladino. Četudi marsikateri oče in mati ne ni v cerkvi, sin in hči sta pri božji službi vsako nedeljo in pri obhajilni mizi, če ne vsaki mesec, pa vsaj večkrat na leto. Naša v Ameriki rojena in krščansko vzgojena mladina vidi in ve, da je vsak civilizirani človek v Ameriki veren ter da je krščanska vera podlaga vsemu družabnemu življenju. Naša ameriška mladina ve, da je verni fantje in dekleta živjajo zapiranje svojih delodajateljev v uradih, pisarnah, prodajalnah, tovarnah itd. Delodajatelji dobro vedo, kdor veruje v Boga, tudi veruje v njegove zapovedi. Otroci naših vernih in poštenih slovenskih staršev imajo vsi dobre službe ter živjajo zaupanje svojih predpostavljencev, do čim je premožni otrok od vere odpadli Slovencev (socialistov) skrajno nesrečnih, saj je njih imena le prevečkrat čitati med zločinci.

K drugi sv. maši prihaja mladež, ker je pridiga le angleška. Pri tretji sv. maši so bili Slovaki in Poljaki, pa seveda tudi Slovenci in druge narodnosti. Bila je slovesna petja sv. maša, katero je daroval g. kaplan G. Plank. Naš cerkveni pevski zbor je zapel latinsko sv. mašo pod vodstvom našega g. župnika Mažirja. Orgljala je mojstersko naša majhna in mlada organistinja Frances Zaubi, učenka osmega razreda naše slovenske župniške šole. Tudi solistinj so bile same Slovenke. Sedaj smo po mnogih letih dospeli do viška populnosti tudi v petju in godbi. Ni nam več treba izposojati si pevcev in pevke za naše cerkvene slovesnosti; nasprotno, velika organizacija Kolumbovih vitezo, broječa nad dva tisoč članov, prireja svoje predstave z našimi slovenskimi in slovaškimi solistinami! K temu uspehu je pripomogla našim mladim ljudem naša slovenska župniška šola.

Tukajšnji Kolumbovi vitezi so otvorili poseben tečaj ali šolo za vodje v vzgoji dečkov (boyology). Okoli 150 moč in odraslih fantov obiskuje tečaj; med njimi je tudi naš g. župnik in naš slovenski fant Toni Zaubi. Tečaj je sila zanimiv in bo trajal devet večerov. Skrb za vzgojo naše mladine, osobito dečkov, je postalo pereče vprašanje po celi Ameriki, in to še osobito med nami Slovenci, kjer so naši lastni odpadniki s svojo nesramnostjo in odpadom od vere, iztrgali iz mladih src čut sramuželjivosti in poštenosti. Med udeležniki tega tečaja so zastopana razna veroizpovedanja, da celo zamorci. Katoliški duhovniki in protestantski ministri (pastorji) so združeni v to edino rešilno idejo: »Rešimo dečka.« Tečaj se odpira in zaključuje z molitvijo.

Indianapolis, Ind.

Mesto Indianapolis se imenuje največje mesto na svetu brez vodne zveze. Nahaja se v sredi države Indiana, v jako krasni legi. Skozi Indianapolis vodi 13 ali 14 železniških zvez, ki vodijo na vse strani. Zato je važno mesto in ne pravijo zastonj, da je Indianapolis eden največjih distributivnih centrov v osrednjih državah. Mesto šteje po zadnji statistiki okrog 320 tisoč prebivalcev. Mesto se hitro širi po svojih predmetjih, kjer vedno naprej građe nova domovanja in vsa okolica se stalno zboljšuje, kar pomeni, da se bo mesto še vedno večalo in širilo.

Slovenci imamo v tem mestu precej veliko naselbino. Imamo krasno slovensko cerkev. Tudi večje število slovenskih društev. Slovenci smo naseljeni bolj skupno okrog cerkve, ki jo imamo v naši sredi. Ko se zvonovi oglašajo iz visokih lin, jih lahko vsi slišimo. Tako nas je zbudilo tudi veselo pritrkavanje zgodaj v jutru velikonočno nedeljo. Vse je že hitelo, da ne zamudi Vstajenja, ki se je proslavljalo ob 5. uri jutraj.

Kako ganljivo je bilo videti zlasti naše malčke v najlepši disciplini, s sklenjenimi rokami v sprevodu pred sv. Rešnjim Telesom. Za temi so šli cerkveni odborniki, zastopniki in zastopnice cerkvenih društev. Po slovesni procesiji pa se je pričela sv. maša, spremljana s krasnim petjem. In kar je še največje hvale vredno, veliko ljudi je pristopilo k sv. obhajilu. Vsi radostni smo se vračali domov.

So. Chicago, Ill.

V naši naselbini se Slovenci živo zanimajo za politično življenje našega mesta. To pokažejo jasno vsake volitve, v katerih sodelujejo naši rojaki državljani. Posebno se zadnje čase zanimajo naši mladi za to življenje. Naša naselbina, dasi mala, ima že dva slovenska advokata: Mr. W. F. Kompere in Mr. Frank Evančič. Oba mlada, zavedna Slovenca, ki prakticirata kot slovenska advokata. Prvi, to je Mr. W. F. Kompere, je jako aktiven v političnem delovanju in je priboril slovenski naselbini v političnem oziru lep ugled in velike uspehe.

Tako posnemamo tudi po so.-čicaškem angleškem dnevniku »Daily Calumet«, ki pri naša poročilo, kako je Mr. Kompere nastopil v zadnji volivni kampanji pred 13. aprilom in je v enem izmed svojih govorov Amerikancem obrazložil, kdo smo, kaj smo in od kje smo Slovenci. Američani so krasni govor Mr. Kompereja poslušali z napeto pozornostjo in so dobili iz njegovih besedi točna pojasnila, da smo Slovenci pošten narod, zanesljivi državljani in kot taki smo pripravljivi, kakor smo bili v preteklosti, tudi v bodoče vse žrtvovati za blagor naše nove svobodne domovine Amerike. Govornik je slikal tudi našo zgodovino.

Naše dijaštvo

Občni zbor j. k. a. d. »Borbe« se vrši drevi ob 8 v Akademskem domu. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročila odbornikov. 3. Volitve. 4. Slučainosti.

Strahote angleške stavke vedno večje.

London, 6. maja. (Izv.) Lloyd George je napadel Baldwin zaradi nenadne prekinitve pogajanj. Sedaj je že jasno, da je Baldwin v kritičnem trenutku izgubil živce. Ko je slišal, da je izbruhnila predčasna stavka v »Daily Mail« in da so strokovne organizacije to nedisciplinirano graje, je smatral, da je delavsko vodstvo izgubilo vajeti nad svojimi člani. Premijer je izbruhnil v jok. Smatral je, da mora ukreniti vse potrebno za pobijanje anarhije. Nad tem je delavsko vodstvo čakalo v permanentni na odgovor vlade v prepričanju, da splošne stavke ne bo. Formula sporazuma za 14 dni je bila med delavci in vlado skoraj dogovorjena, industriji še niso dali besede. Vlada je hotela za 14 dni podaljšati podpore, delavci in delodajalci pa bi se zavezali, da bodo v tem času sklenili sporazum na temelju poročila strokovne komisije. V to upopolno razpoloženje je udaril Baldwin kot strela z jasnega.

London, 6. maja. (Izv.) Tujci in kapitalisti so zadnje ure v trumah bežali iz Londona. Po londonskih ulicah hodijo civilisti v črnih srcah s puškami preko rame. Meščanstvo se najbolj zanaša na oborožene mornarje, da bodo vzdržali red. Rezervne častnike so pozvali v vojno ministrstvo, kjer so jim dali navodila. V armadi so vpeljali zopet smrtno kazen, kar je povzročilo neobičajno razburjenje. V mestu je panika in zmeda vedno hujša. V obilici voz, koles in pešcev nastajajo vsaki trenutek nove zmešnjave in se odigravajo nepopisne scene. Za živila je zaukazano maksimiranje cen.

London, 6. maja. (Izv.) Delavci stopnjeva izpopolnjujejo stavko. Prvi dan je vrhovni svet ukazal stavko železničarjem, brodarjem, uslužbencem cestnih železnic in nekaterim živilskim delavcem. V elektrarnah in plinarnah delajo v omejenem obratu samo za razsvetljavo. Včeraj se je položaj poslabšal, ker so stopili v stavko delavci v orožarnah in tovarnah za municijo. Vsa skladišča in tovarne so zaprli, vojaštvo je razpostavilo svoje straže, delavstvo pa svoje. Vlada izjavlja, da bo razširila svoja poročila z brezžičnimi aparati. Delavstvo je zagrozilo, da bo v slučaju zlorabe tudi tako razširjenje preprečilo. Vlada apelira na štrajkujoče, naj te grožnje ne izvedejo, ker bi se zmešnjava še povečala. Dolež aparati še delujejo. Radijska družba je dala na vse strani zagotovila, da bo nepristransko vršila službo in je vsakomur na razpolago. Vlada obljuba, da bo vzdrževala poštni promet z zrakoplovi, se je le delno izpeljala.

London, 6. maja. (Izv.) Vlada je preklcala Habeas corpus acte. Sedaj so mogoče aretacije brez poprejšnje napovedi, rekvizicije konj, voz, živil in hišne preiskave se lahko vrše brez nadaljnega.

Parlament o stavki.

London, 6. maja. (Izv.) Na včerajšnji seji zbornice se je Baldwin ponovno opravičeval radi prekinjenja pogajanj. Vodstvu delavskih organizacij ni mogel očitati nič drugega kot to, da se je med pogajanja pripravljalo na splošno stavko. Vso krivdo zvrča Baldwin na incident v tiskarni »Daily Mail«. Dejal je, da je vlada bila prepričana, da so pod težo takih groženj vsaka nadaljnja pogajanja nezmisljena.

Mac Donald je ponovno izbrpno naslikal ves potek dogodkov. Dejal je, da sta delavski svet in rudarska zveza po noči od nedelje na ponedeljek že hotela pristati na predloge, ki sta jih izdelala tajnika delavskega in rudarskega ministrstva, ko je vlada sklicujoč se na dogodke pri Daily Mail naenkrat prekinila pogajanja. Takoj nato se je deputacija vrhovnega sveta podala v prostore, v katerih je vlada zbrovala ves večer. Toda ministri so bili že odšli in soba je bila v popolni temi.

Baldwin je v debati še enkrat povdaril, da vlada želi obnoviti pogajanja, kakor hitro delavstvo preklče stavko.

London, 6. maja. (Izv.) Na seji spodnje zbornice je izjavil notranji minister, da je železniški promet že mnogo boljšan. Delavski voditelj Hendersson je v svojem govoru podarjal, da voditelji strokovnih organizacij niso odgovorni za to, da so bila prekinjena vsa pogajanja. Delavstvo je še vedno pripravljeno, poskusiti vse, da se država izogne tej katastrofi. Treba je najti nove podlage, da bi se mogla zopet pričeti pogajanja. Lloyd George je rekel, da mora imeti vlada toliko moči, da bo mogla nastopiti proti vsem eventualnostim. Thomas je izjavil, da sedanja stavka nikakor ni naperjena proti vladi. Glavni odbor strokovnih organizacij je izdal obširna navodila, naj se delavstvo izogiba vsakega ščunjanja k nepokorščini.

London, 6. maja. (Izv.) V današnji seji spodnje zbornice je zastopnik delavske stranke očital vladi, da je pomagala poizkusu rudniških podjetnikov, da izstrada delavstvo. Ako bo vlada poskusila vpostaviti delo v rudnikih potom stavkolomcev, naj bo pripravljena, da pride do nemirov.

London, 6. maja. (Izv.) Ob koncu debate v spodnji zbornici je izjavil Baldwin, da stopata pri sedanji stavki v ospredje dve različni vprašanji. Prvič gre za stavko rudarjev in za nadaljevanje rudarskih pogajanj, katera se morajo kmalu zopet obnoviti in drugič za

generalno stavko. Dokler ne bo prenehala generalna stavka, je nemogoče pričeti s kakimi pogajanja. Ker se je na seji ponovno podarjal, da sedanja stavka ni naperjena proti vladi, tedaj delavstvo ne more boljše dokazati svoje dobre volje, kakor s tem, da preneha s splošno stavko.

Izvestje stavkovnega vodstva.

Stavkovno vodstvo je v prvem poročilu o položaju javilo, da še ni nikakih pogajanj med vlado in vodstvom, da pa je vodstvo vsaki trenutek pripravljeno pogajanja obnoviti. Dalje je izjavilo, da se stavka zaenkrat ne bo razširila na pošto in brzojav.

Izhajanje časopisov.

Strokovno vodstvo je danes objavilo, da bo začelo izdajati svoj list. S tem hoče ustvariti protitež proti vladnemu glasilu. Iliffe, eden izmed angleških časopisnih kraljev je ponudil delavstvu enotno zasilno glasilu za vso Anglijo, v katerem bi stavkovno vodstvo dobilo dve koloni za svoje objave. Nudi jamstvo, da bodo vse objave objavljene neizpremenjene.

Vlada je nastopila z represalijami proti socialističnemu glasilu »Daily Herald«. V prvem odloku je list sploh prepovedala, kasneje mu je dovolila izhajati pod vladno cenzuro.

London, 6. maja. (Izv.) V poslopju, kjer se tiska socialistični časopis »Daily Herald«, so hoteli štrajkujoči delavci natiskati posebno izdajo. Policija pa je vdrla v tiskarno in je ukazala ustaviti stroje. Zaplenila je tudi vse izvođe natiskanega časopisa.

London, 6. maja. (Izv.) Glavni odbor strokovnih organizacij je danes izdal časopis »British Werk«, ki obsega 8 strani in vsebuje poročila o stavki iz vseh delov države. Pozivlja delavce, da vztrajajo v tem boju, ki je velikega pomena za vse delavsko gibanje. Obenem apelira na delavstvo, da v interesu stvari ne daje z nemiri povoda, da bi morala nastopati policija.

London, 6. maja. (Izv.) Danes zjutraj so zopet izšle »Times« v običajnem formatu, toda samo na štirih straneh.

London, 6. maja. (Izv.) Razen vladnega lista, časopisa strokov. odbora in »Times« so izšli danes tudi nekateri drugi listi v zmanjšanem obsegu. »Daily Mail« razširja svojo pariško izdajo. O Glasgowsu so se zedinili vsi listi in izdali skupno izdajo, ki obsega 14 strani.

Promet.

London, 5. maja. (Izv.) »Mittelland and scottish railwail« poroča, da se je posrečilo včeraj spraviti na železniških progah v promet 300 vlakov. Danes bo ponovno vozilo še 100 vlakov več.

London, 6. maja. (Izv.) Promet se je danes na londonskih ulicah izdatno poslabšal. O polnoči so stopili v stavko tudi lastniki avtomobilov, ki so vzdrževali zasilen cestni promet.

Nemiri.

Edinburgh, 6. maja. (Izv.) V mestu je prišlo do spopada med policijo in štrajkujoci, ki so bili oboroženi s steklenicami in kamenjem. Štrajkujoči delavci so razbili nekaj izložbenih oken in jih oplenili.

London, 6. maja. (Izv.) V južnem delu Londona je policija druhal napadla nekaj avtomobilov in prisilila šoferje, da so zapustili vozove. Policija je kmalu vpostavila red.

Edinburgh, 6. maja. (Izv.) Pri spopadu več tisoč štrajkujocih s policijo, je bilo pet stražnikov in mnogo delavcev ranjenih. Odpeljati so jih morali v bolnišnice.

London, 6. maja. (Izv.) Rezervna policija je bila danes vpoklicana. Na vojnem ministrstvu so dobili potrebna navodila.

Finančna moč stavkujocih.

Včeraj smo poročali, da mednarodna zveza strokovnih organizacij stoji za angleškim delavstvom z 200 milijoni nizozemskih goldinarjev. Angleški tajnik mednarodne zveze Brown, ki se mudi na Angleškem, da vzdržuje zvezo med angleško in mednarodno organizacijo, je izjavil, da angleško delavstvo more najmanj štiri do pet tednov vzdržati v stavki brez vsake inozemske pomoči. Ni verjetno, da bi spor trajal dlje kot mesec dni.

Moskva, 6. maja. (Izv.) Centralni odbor vseh strokovnih organizacij je pozval vse delavstvo, da daruje eno četrtino dnevnega zaslužka za podporo angleškim rudarjem. 250 tisoč rubljev so že odposlali v Anglijo.

Angleški škofje za delavstvo.

Angleški škofje so v zadnjih izdajah raznih listov ugotovili svoje stališče napram gospodarsko socialni krizi. V »Times« sta škofa iz Winchestra in Southwarka odločno zavrnila govorice, da ona dva smatrata delavce krive, da je prišlo do katastrofe. Winchesterski škof končuje svoje odločno pismo: »V življenju narodov so trenutki, v katerih nalaga neizprosna dolžnost vsakomur, da zapostavi stroga gospodarska načela pravičnosti in človekoljubju.«

Nova pogajanja.

London, 6. maja. (Izv.) Sinoči sta vlada in delavstvo pričeli nova pogajanja. Kolportira se vest, da je Lloyd George prevzel vlo-

go posredovalca. Delavsko zastopstvo vodi Mac Donald sam. Mac Donald se je sestal s predsednikom industrijske zveze Smithom in tajnikom rudarskih strokovnih zvez Co-oka m. Med današnjo sejo spodnje zbornice so stopili v stik Baldwin, Mac Donald in Thomas. Smith in Cook sta bila pozvana k Mac Donaldu. Optimisti raznašajo vesti, da bo v ponedeljek stavka končana.

London, 6. maja. (Izv.) Dosedaj še ni nikakega znamenja, da bi se ponovno pričela pogajanja. Strokovni odbor podarja, da pod sedanjimi pogoji vlade ni mogoče nikako pogajanje. Delavstvo je dosedaj vzdržalo vzoren red.

Solidarna stavka na kontinentu?

Mednarodna rudarska zveza objavlja: Pričakujemo poročila o položaju na Angleškem. Če nas bo angleška rudarska zveza naprosila, da izvedemo pomožno akcijo, bo predsednik izvršilnega odbora naše mednarodne zveze takoj sklical sejo. Odbor bo pozval včlanjene organizacije k solidarni stavki. Nato bodo posamezne narodne zveze sklepale o izvršitvi poziva. V tem slučaju bo naš izvršilni odbor prevzel vodstvo stavke.

Če se mednarodna stavka prične, je glasom bruselskih sklepov ne moremo zaključiti, dokler vsi stavkujoci nimajo zagotovljenih zadostnih plač in drugih delovnih pogojev. Mednarodna rudarska stavka bi imela za posledico, da se ji pridruži tudi mednarodna zveza prometnega delavstva. Predsedstvo te zveze je že dalo zagotovilo za pomoč. S tem moramo preprečiti dovoz premoega v Anglijo.

Posledice stavke na kontinentu.

Pariz, 6. maja. (Izv.) Na francoskih železnicah se je vsled angleške stavke zelo pomnožil promet proti severu. Zračni promet iz Cherbourga v Anglijo je narastel zadnje dni za 40 odstotkov. Cene premoega v Cherbourgu so narastle od 165 na 220 frankov.

Hamburg, 6. maja. (Izv.) V tukajšnjem pristanišču se že močno kažejo posledice

angleške stavke. Izostal je dovoz premoega. Veliko ladij, ki so že bile pripravljene na odhod, je moralo ostati v luki.

Berlin, 6. maja. (Izv.) Angleška poštna uprava je obvestila vse države, da je ves paketni promet v Anglijo zaprt.

Stavka na Norveškem.

Od 24. aprila počiva delo v sledečih norveških industrijskih panogah: železo, stavbarstvo, tkanine, čevljarstvo, rudarstvo, strojno mizarstvo in krojaštvo. Spor je sploščeta zavzemal 30.000 delavcev in 600 podjetij. Kmalu so prišla še tiskarska, knjigoveška, litografska in kemigrafska podjetja s 3000 delavci. Spor je povzročila deflacijska kriza, ki trenutno hudo tlači norveško gospodarstvo.

Norveška zveza delodajalcev je začetkoma zahtevala znižanje plač za 25 odstotkov, v nekaterih panogah še nekaj več. Povdarjala pa je, da to znižanje še ne bo zadostovalo, če bo hotela norveška industrija konkurirati z inozemstvom. Zato delodajalci niso hoteli skleniti pogodbe za celo leto, ampak so si izgovorili možnost, da v krajšem roku zopet uredijo plače. Zahtevali so tudi izpremembe glede dopustov, starostne meje in nadurno delo. Delavci so bili pripravljeni govoriti o znižanju plač in so končno sprejeli posredovalni predlog vladne komisije, da se znižajo plače v stavbinski industriji za 12 do 13 odstotkov, v železni in čevljarstvu za 17 odstotkov. Nasprotno pa so delavci zahtevali, da se plače določijo vsaj za eno leto. Posredovalna komisija je predlagala naj se pogajanja obnove, če se bodo v avgustu cene izpremenle vsaj za 10 točk. Delodajalci so ta predlog sprejeli, delavci pa, razen židarske zveze, ne.

Nato je delavstvo vstopilo v stavko. Ali bo ostalo delavstvo moralo priskočiti stavkujocih na pomoč, je še negotovo. Delavci kakor delodajalci imajo na Norveškem slabe izkušnje s stavkami, zato upajo, da se bo stavka omejila in čimprej končala.

Iz Rusije Sovjeti iščejo sprave s cerkvijo?

»Segodnja« (Riga 96 šte. od 1. maja) prinaša sledeče izjave nadškofa Ivana, glavarja pravoslavne cerkve v Latviji:

Iz Moskve poročajo, da je nastopil metropolit Sergij, sedanji varuh patriarhovega prestola, z okrožnico, v kateri poziva duhovščino, naj ne prizna »sinode« škofov Gregorja in Borisa, ki sta si prisvojila višjo cerkveno oblast s pomočjo sovjetskih organov. Pravoslavna cerkev se bo pokorila le kanonično izvoljenim pastirjem.

Ta nastop se tolmači kot popust od strani vlade. Sovjeti so se utrudili brezuspešne borbe proti cerkvi. Zaprli so varuha patriarhovega prestola metropolita Petra, kakor poprej Tihona, ustvarili so novo sinodo, kakor poprej »žive cerkve« in so objavili ponarejen dopis, s katerim priznavajo zaprti dostojanstveniki pravoslavne cerkve novo oblast. Uvideti so morali, da nima ta komedija nobenih izgledov na uspeh. Iz Moskve poročajo, da hoče vlada skleniti pogodbo s cerkvijo po vzorcu sedanje »pogodbe s kapitalom«.

Metropolit Sergij je znan že iz predvojnega časa, ko so ga visoko čislali vsi carski oberprokurorji sv. sinode, celo znameniti Pobedonoscev. Nekdanji sinodski uradniki služijo zdaj v VIII. (konfesijskem) oddelku justičnega komisariata in se pogajajo z metropolitom Sergijem. Morebiti bo pristala cerkev na plačilo posebnega davka kot ceno svoje avtonomije, a nikdar ne bo sprejela v svoje vodstvo sovjetskih uradnikov, ker bi omajalo to njen ugled pri ljudstvu.

Nova taktika ruskih brezvercev

V dneh 28. aprila do 1. maja se je vršil v Moskvi zvezni kongres za pobijanje verstva. Predsednik Jaroslavski je izjavil, da mora komunistična stranka popolnoma izpremeniti dosednji način propagande. Odkrito izizvanje je imelo nepričakovane posledice. Tisoče ljudi v ranih pokrajinah Rusije je izstopilo pod vplivom agitacije iz pravoslavja in so postali sektni mesto ateistov! Posebno se širi adventizem. Komunisti nočejo ukiniti sedanjih brezbožnih krožkov, a so sklenili, da prenehajo z izizvanjem. Naloga agitatorjev naj bo dokazovati, da je verstvo »podrepanik kapitalizma« in torej sovražno proletariatu. Voja zoper obrede se pa mora končati, ker ima le škodljive posledice za komunizem.

RAZLIV VOLGE.

Nenadna topla pomlad z 8 do 9 stopinj R je raztalajala v Volgi ves led, kar je povzročilo grozno poplavo. Voda stoji 8 m nad normalo. Stotine vasi je pod vodo, mesta pa brez elektrike. Moskva je odrezana od Nižnjega Novgoroda, ker so se zrušili železniški mostovi. Človeške žrve znašajo več sto življenj. Kmetje so izgubili ponekod živino in sedijo na drevesih, da si rešijo vsaj življenje. Posebni parobrodi pobirajo nesrečnike, katerih število je nad vse veliko. Posebno hudo je v Jaroslavlju, kjer sega voda do drugega nadstropja hiš. Promet vzdržujejo s čolni. Pokvarjenih je veliko tovarn. Voda še vedno narašča. Radi tega pričakujejo nadaljnjih nesreč v Ribinsku, Kostromi, Perejaslavlju, Vologdi in drugih mestih.

Tehnika V telefonski centrali.

Maribor, 6. maja.

Vobče je javnosti malo poznano, kako je urejena telefonska centrala. Vsled naklonjenosti g. upravnika mariborske telefonske centrale nam je bilo mogoče si to napraviti ogledati.

V posebni sobi stoji 4 aparati, nazv. Hughes za smer na Zagreb, Ljubljano, Celje in Gradec. Preko Ljubljane dobimo zvezo z inozemstvom in sicer za Italijo, Francijo, Anglijo, Španijo, Portugal, Irsko, Islandijo, Alžirijo, Maltto, Maroko, Senegal, Tunis, Libijo in za kabel. Preko Gradca gre zveza za Avstrijo, Nemčijo, Češko, Švico, Dansko, Danzig, Finsko, Litvo, Luksemburg, Norveško, Nizozemsko, Saaro, Švedsko. Preko Zagreba govorimo z Ogrsko, Rumunijo, Poljsko, Rusijo, Bolgarijo, Turčijo, Grško. Hughes-aparati imajo lično klaviaturo, kjer imajo posamezne tipke določeno črko. Zdjaj je vpehjan električen pogon. Ako je električni tok prekinjen, tedaj se vrši pogon na uteži s pomočjo vzvoda, ki ga uradnik poganja z ного.

V nadaljnji posebni sobici je veliko stikalo za 14 vodov, urejeno na akumulatorje. Poleg nje je medkrajevna centrala, kjer dve gospodični uravnata medkrajevno zvezo. Centrala ima 21 interurbanskih telefonskih vodov na razpolago. Na Zagreb ni direktnega voda, pač pa gre preko Čakovca, kar seveda zelo ovira redno telefoniranje. Tudi na Ljubljano se primanjkuje direktnih vodov. Poleg tega mora centrala odstopiti vod za zvezo Gradec—Zagreb 3 ure predpoldne in 3 ure popoldne. Enako tudi za zvezo Gradec—Ljubljano. Za direktno zvezo Maribor—Praga se ponovno razpravlja v javnosti, a še ni vpeljana, ker je še nezadostnih trgovaških stikov s Češko.

V posebni sobi posluje knjigovodstvo, kjer so trije uradniki oz. uradnice zaposlene. J epa seveda prostor za redno poslovanje zelo tesen, a ga žal ni mogoče razširiti.

Za krajevno telefoniranje je postavljenih 6 omar pretikalnikov, narejenih za 80 abonentov. Ti pretikalniki so tako urejeni, da nimajo zvoncev. Ko abonent pozvoni, pade posebna zaklopka, ki pokaže številko abonenta. Uradnica vpraša za zahtevano številko. Ako sama ne more do druge številke, ki je v drugi omar in kjer je druga uradnica, napravi poziv na ono uradnico za zahtevano številko. Ta uradnica pa mora ponovno vprašati za številko abonenta. Zato se ponovno zgodi, da smo abonent dvakrat pozvani za številko. Ta vpeljava posredovanj ima to dobro, da ni mučnega zvonjenja v centrali in pa da ni mogoče niti drugim abonentom niti uradnici prišuškovati, kaj se telefonira. Za nočno telefoniranje je še v rabi zvonec.

Za avtomatično centralo sta sicer postavljeni dve celici v poštnem cestibulu, a aparatov še ni in jih menda še ne bo v doglednem času. Pri avtomatičnem telefoniranju mora oni, ki hoče telefonirati dve poštni celici v vestibulu, a aparatov še ni dobil zveze. V slučaju, ko bo vpeljana taka centrala, se bo javnost pravočasno poučilo o ravnanju.

Telefonska centrala zaposluje enega referenta, 2 uradnika računovodstva in 15 telefonistk. Vrhovno vodstvo pa ima g. upravnika, ki z velike skrbnostjo vodi to najmodernejšo obdelovalno sredstvo, ki ima bolj kot telegraf veliko bodočnost.

**Gradimo STADION
- kupujmo srečke!**

Gospodarstvo

Borza

Dne 6. maja 1926.

Denar.

Zagreb. Berlin 13.5025—13.5425 (13.507—13.547), Italija 226.80—228 (226.79—227.99), London 274.70—275.90 (274.80—276), New York 56.50—56.80 (56.546—56.847), Praga 167.72—168.72 (167.79—168.79), Dunaj 800.50—804.25 (800.75—804.75), Curih 10.955—10.99 (10.95—10.99).

Curih. Belgrad 9.10 (9.11), Budimpešta 72.40 (72.40), Berlin 123 (123.025), Italija 20.73 (20.732), London 25.0625 (25.085), New York 516.60 (516.75), Praga 15.29 (15.805), Dunaj 73 (73), Amsterdam 207.60 (207.60), Bruselj 15.30 (15.75), Bukarešt 1.55 (1.77), Sofija 8.7250 (8.75), Kopenhagen 135 (135.10), Stockholm 138.20 (138.40), Oslo 111.25 (111.75), Atene 6.41 (6.40).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.475—515, Kodan 185.05—45, Milan 28.38—48, New York 707.25—75 (ček 705.05—709.90), Pariz 22.29—30, Varšava 67—67.50, Valute: dolarji 706.35, angleški funt 34.32, francoski frank 22.22, lira 28.32, dinar 12.425, českoslovaška krona 20.90.

Praga. Devize: Lira 135.175, Zagreb 59.37, Pariz 106.60, London 163.55, New York 83.70.

Vrednostni papirji.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 77.50 bl., vojna odškodnina 317—320, zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celikala 193—196, Ljublj. kreditna 175 den., Merkantilna 100—102, Prašedion 867—871, Slavenska 50 den., Kred. zavod 165—175, Strojne 90 bl., Trbovlje 340—350, Večve 100 den., Stavbna 55—65, Sešir 103 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 77.75—78.50, vojna odškodnina 317—318, maj 321—323, junij 324—324.50, Hrv. esk 104.75—105, Kred. 108—110, Hipobanka 59.50—60, Jugobanka 97.50—98.50, Prašedion 867.50—870, Ljublj. kreditna 175 den., Slavenska 50 bl., Srpska 133—134, Eksploatacija 23 bl., Sečera 305 bl., Nibag 90 bl., Gutmann 255—260, Slavex 143.50 bl., Slavonija 39—40, Trbovlje 345—350, Večve 100 den., Brod. tvor. var. 45—40, Dunaj. Podon.-savska-jadrana, 769.500, Zivno 789.000, Alpine 229.000, Greinitz 119.500, Trbovlje 441.500, Hrv. esk. 124.000, Levkam 132.000, Mundus 1.145.000, Slavex 174.000, Slavonija 46.200.

Blago.

Ljubljana. Les: Hlodi — smreka, jelka, od 25 cm naprej, od 4 m dolžine naprej, fco naklad. post. 4 vag. 180—180, zaklj. 180, bukova, meterska, suha, zdrava drva, fco vag. meja 2 vag. 25—25, zaklj. 25, tram. monte, glasom, produke, note, fco v. naklad. post. blago 230, hrastovi neobrobjeni plohi od 70—140 mm dolžine, od 2.50—4 m, fco vag. naklad. post. blago 950, hlodi — smreka, jelka, bor, dolžina od 2.50 do 6 m, v polovičnih metrih, največ 2½ in 5 m, premera 8 do 14 cm, fco vag. meja blago 270 — Zito in poljski pridelki: Pšenica 76—77 kg. 4%, fco vag. slov. p. blago 300, koruza, par. Postojna, franz. blago 175, koruza za inzulanka, fco vag. Ljubljana blago 182, koruza fco vag. bačka post. blago 187.50, oves rešetani, fco vag. Novi Sad par. blago 175, ajda, fco vag. sl. post. blago 260, proso, fco slov. post. blago 210, rž, fco vag. slov. post. blago 210, fižol prepelčar, fco slov. post. denar 270, fižol mešanec, fco slov. post. blago 150, krompir, beli, fco vag. slov. post. blago 60. — Seno, slama: Seno v balah, polsladko, fco vag. slov. post. blago 60.

Naznanila

Nabavljalna zadruga državnih nameštencev v Ljubljani vabi vse svoje člane in vse ostale državne uslužbenke, posebej še tudi njihove cenjene dame na informativni zasedavi sesanek, katerega sklicuje na dan 11. maja ob 20. uri v salonu gostilne »pri Mraku« na Rimske cesti v Ljubljani. Poročilo se bo o delovanju zadruga in vseh drugih aktualnih vprašanjih, zato je v interesu vseh, da se sestanaka udeležijo. — Upravni odbor.

Seja stolne prosvete bo drevi ob 8 v Jugoslovanski tiskarni.

Prostov. gasilno društvo v Krškem priredi na Florjanovo dne 9. maja svojo običajno veselico, K mnogoštevilnem obisku vabj odbor.

Zadruga goslinčarske obrti v Laškem priredi dne 8. maja 1926 ob 20. (8) uri zvečer v Termalnem kopališču v salonskih dvoranah v Laškem družabni večer in gostilničarski sestanek z veselico. Pri tej priliki pridejo na vrsto različni stanovski razgovori, razvedrila in prigrizne zabave. Vabite se vsi cenjeni člani in tovariši iz vseh delov

Slovenije in sosedne Hrvatske, kakor tudi druge obrtnike in sotrpine vseh panog vabimo na ta družabni večer. Seveda bomo tudi nam naklonjeno cenj. uradnišvo z odprtimi rokami sprejeli in skrbeli za njih razvedrilo z vso ljubeznivostjo, kakor znamo le mi, vaši gostilničarji.

»Bajtare«, registrirana stavbna in kreditna zadruga železniških uslužbenecv v Ljubljani, sklicuje sestanek vseh članov v restavraciji Miklič poleg glavnega kolodvora na dan 13. t. m. ob 9. uri. Sestanek je obvezen za člane, ki so kupili parcele.

Podružnica Jugoslovanske Matice v Novem mestu priredi v nedeljo dne 9. maja dopoldne šmarnični dan. Razprodajale se bodo na korist Jugoslovanske Matice šmarnice.

Spori

Program jubilejnih prireditev S. K. Ilirije.

7. maja ob 18. uri: jubilejni juniorski nog. turnir I. kolo Hermes : Ilirija.
8. maja ob 15. uri: narodni ženski lahkootletski meeting (nadaljevanje 9. maja).
- Ob 17½ uri: jubilejni juniorski nog. turnir I. kolo Hašk : Gradjanski.
9. maja ob 10. uri: slavnostna glavna skupščina v sejni dvorani mestnega magistrata.
- Ob 14. uri: slavnostna otvoritev jubilejnih prireditev na sportnem prostoru in sprejemanje čestitk.
- Ob 14½ uri: narodni ženski lahkootletski meeting (zaključek).
- Ob 16. uri: zaključni tekmi juniorskega turnirja (I. par premaganca, II. par zmagovalca).
12. maja ob 15. uri: jubilejni narodni lawn tennis turnir (nadaljevanje vse naslednje dni do vključno 16. maja).
- Ob 17. uri: eventualne izločilne tekme ljubljanskih prijavitelcev za mednarodni lahkootletski meeting.
13. maja ob 8. uri: dopoldne in popoldne nadaljevanje lawn tennis turnirja.
- Ob 11. uri: damski cross-country.
- Ob 14½ uri: mednarodni moški lahkootletski meeting.
14. maja ob 14. uri: nadaljevanje lawn tennis turnirja.
- Ob 18. uri: nogometni turnir za pokal mesta Ljubljane I. kolo Ilirija : Primorje.
15. maja ob 14. uri: nadaljevanje lawn tennis turnirja.
- Ob 15. uri: hazenski turnir za jubilejni pokal S. K. Ilirije I. kolo Mura : Ilirija, Ask : Atena.
- Ob 17½ uri: nogometni turnir za pokal mesta Ljubljane I. kolo Hašk (Zagreb) : Hajduk (Split).
16. maja ob 8. uri: nadaljevanje in zaključek lawn tennis turnirja.
- Ob 14. uri: zaključni tekmi hazenskega turnirja za jubilejni pokal S. K. Ilirije (I. par premaganca, II. par zmagovalca).
- Ob 16. uri: zaključni tekmi nogometnega turnirja za pokal mesta Ljubljane (I. par premaganca, II. par zmagovalca I. kola).
- Ob 20. uri: zaključke proslave, razdelitev daril in družabni večer v dvorani Kazine.

JUBILEJNI TURNIR JUNIORSKIH MOSTEV.

I. kolo Ilirija : Hermes — Gradjanski (Zagreb) : Hašk (Zagreb). Danes ob 18. uri Ilirija : Hermes. V okvirju proslave svoje petnajstletnice je razpisal S. K. Ilirija nogometni turnir za juniorska moštva, katerih se udeležijo izvrstna juniorska moštva Gradjanskega in Haška iz Zagreba ter Hermesa in Ilirije. Sportno publiko treba izrecno opozoriti, da gre tu za tekme absolutno popolne spornosti. Juniorsko moštvo Gradjanskega, ki velja v tem turnirju za favorita, je na glaslu, da igra najboljši nogomet ne samo v Zagrebu temveč v celi državi. Hašk zastopa za njim le neznatno, juniorski team Ilirije, ki tvori pravzaprav rezervno Ilirije, uživa pri nas istotako sloves, da igra posebno lep nogomet in končno ima tudi Hermes lepo juniorsko moštvo. Da ponovimo: juniorski turnir obeta najboljši sport, lepe in napete tekme. V prvem kolu se sestane Hašk in Gradjanski ter Ilirija in Hermes. Da se razbremenijo sobotni program, se vrši tekma Ilirija : Hermes že danes ob 18. uri.

POZIV SLOVENSKE JAVNOSTI!

Izmed vseh sportnih panog, ki se gojijo pri nas, je lahkootletika brez dvoma najbolj koristna in najbolj nesebična, ker zbira našo mladino po zelenih tratah, kjer si v čistem zraku krepi telo in jo s tem odvaja od raznih nevarnosti, ki jim je zlasti v večjih mestih izpostavljena. In vendar je na žalost zanimanje za to sportno panogo pri nas prav malenkostno.

Vkljub vsem težočam in zlasti vkljub neuspešni borbi z materialnimi neprilikami, se je v zadnji dobi pri nas lahka atletika razvila do precejšnje višine. To je uspeh idealnih nesebičnih sportnih delavcev, to je uspeh naše mladine, ki v stremiljenju navzgor premaga tudi nepremagljive ovire.

Nam pa se hoče, da stopimo tudi pred širše forume, da pokažemo kaj znamo in da vidimo, česa nam še manjka. V to se nam bo v bližnji bodočnosti nudilo dovolj lepih prilik.

24. maja se vrši v Belgradu medmestno tekmovalstvo za Petrinovičev pokal.

Naslednji dogodek je medmestno lahkootletsko tekmovalstvo med Zagrebom in Ljubljano, 18. junija v Zagrebu.

Začetkom julija se bo v Pragi vršilo prvo oficijelno meddržavno srečanje med našimi in českoslovaškimi reprezentantinjami damske lahke atletike. Čehinje uživajo odlične mednarodne sloves, s tem nam je podana prilika, da se afirmiramo pred mednarodnim forumom.

Koncem avgusta t. l. bodo merile na ženski olimpiadi v Göteborgu svoje moči reprezentantije narodov, ki igrajo na svetovnem sportnem polju važne in najvažnejše vloge.

V jugoslovanski damski lahki atletiki ima Ljubljana brez dvoma primat, za to se bodo jugoslovanske reprezentantije rekrutirale predvsem iz ljubljanskih atletinj.

Dolžnost naše javnosti je, da omogoči realizacijo projektov, po katerih se mora Ljubljana udeležiti vsaj teh 4 prvorazrednih prireditev. — Idealizem je tukaj brez moči. Z idealizmom lahko delamo doma na svojih igriščih in v svojih klubih. Čim pa upremo pogled iz Ljubljane ven, se nam imperativno pojavi materialno vprašanje, ki ga naš mladi idealizem ne zmore.

Zato se obračamo na vso našo javnost s prošnjo, da reši finančno stran tega vprašanja, sportno stran bo reševala mladina sama.

Naj se tudi pri nas vzbudi zanimanje za lepa stremiljenja mladine. Posnemajmo tudi mi velike kulturne narode.

V to svrhu otvarjamo zbirko za »Reprezentativni fond lahke atletike LLAP«.

Prispevke bo sprejemal blaginjak LLAP, g. Karlo Sketelj, Breg 6, I. nadst.

Vsak najmanjši prispevek je dobrodošel, ker kakor naraste iz zrno do zrno pogača, tako bo od dinarja do dinarja narasla svota, ki nam bo omogočila da uresničimo vse letošnje načrte!

Ljubljanski Lahkootletski Podsavez.

VILI AREND PETDESETLETNIK.

Vili Arend je najstarejši aktivni dirkač sveta. 2. t. m. je dosegel 50 let. V svojih uspehih je želel zelo hitro kvišku. Začel je l. 1894. in je bil že prihodnje leto najboljši nemški amater, 19 let star. Leta 1896. je postal profesional in je bil kmalu med najboljšimi. Nemalo se je sportni svet začudil, ko je že leta 1897., torej 21 let star, dosegel v Glasgowu svetovno prvenstvo. Angleža Bardena in Francoza Nossama je premagal tedaj prav lahko, proti vsemu pričakovanju. V naslednjih letih je zmagal Arend v celi vrsti največjih dirk sveta, od katerih omenjajo zlasti veliko dirko Pariza leta 1901., evropsko prvenstvo, nemško prvenstvo in nürnbürški zlati pokal. Seveda tudi Arendu leta niso prizanesla, uspehi prejšnjih let se niso več javili, nastopil je mlajši rod. Še enkrat se je pa stari lev zdramil in je leta 1921. zopet si priboril nemško moštvo, v Nürnbergu, 45 let star. In zopet je vse govorilo o njem, zopet mu je množica ploskala, kakor v dnehi prejšnje njegove slave. Kolesarski sport se ga bo zmeraj spominjal kot enega svojih najboljših.

MEDNARODNA PROMETNA KONFERENCA.

Zborovala je od 20. do 26. aprila v Parizu, zastopanih je bilo 65 držav, večina evropskih, ameriška Unija itd. Francoska vlada je predložila načrte za dva mednarodna dogovora, prvega glede avtomobilnega prometa, drugega glede splošnega cestnega prometa. — Prvi načrt je podpisala velika večina udeležencev; po tem načrtu naj se dogovor iz leta 1909. prilagodi novejšemu razvoju. Za olajšanje v mednarodnem avtomobilnem prometu naj se vpelje poseben izkaz za voz in poseben izkaz za šoferja. — Drugi dogovor vsebuje nekoliko pravil za ureditev cestnega prometa, odprto je pa ostalo važno vprašanje, ali naj se vozi na desno ali na levo. Nekatere določbe so se Nemcem i. dr. zdele kočljive in niso podpisal. Če se bodo premislili, lahko še do 30. junija podpisajo.

Turistika

ČLANSTVO PRI ŠTAJ. PODRUŽNICAH SPD.

V zadnjem »Planinskem Vestniku« štamo pregled celokupnega članstva SPD v letu 1925. Za podružnice na bivšem štajerskem je razveseljivo

Nova križarska vojska otrok.

Francoski spisal Henry Bordeaux. 38

Prevedla K. H.

Lipe ne razume dobro, toda srce mu hitro bije v prsih samo zato, ker čuti stik s preteklostjo, z večnim življenjem. Brez kazni nihče ne kliče cesarja in papeža. Ančka ne vidi drugega kot prostorno, štirioglato sobo z žametastimi stoli in veliko posteljo v sredi, ki bi jo pač lahko njim prepustili, ker je prazna: če bi se malo stisnili, bi imeli štirje križarji v njej zadosti prostora, dva ob vzglavju, dva pri nogah in če bi se noge zapletle, bi jih zjutraj razvzvali. Da sta tu spala drug za drugim papež in cesar, je ne preseneča dosti: postelja je dolga in široka in lahko spe v njej tudi največji ljudje.

Dva potnika, gospod in gospa, sta se pridružila in poslušata razlago. Gospa je svetlolasa in lepa in njen zgubani obraz obkrožuje bled pajčolan, ki ga je z eno samo roko razgrnila nazaj z lasmi vred, zakaj z drugo roko drži na sru enega onih malih, kosmatih psičkov, ki jih skoraj ni moči spoznati za pse. In ta mali psiček, ki ga boža in ljubkuje, ki ga poljublja na gobček, vidno razburja gospoda, ki se zanima za Ančko in Lipeta.

»Glej no ta otročička! Zdi se, kot bi v svojih starinskih oblekah predstavljala nekdanjo podeželsko Francijo.«

Toda koničasti nos ženske izgine v dlako njenega ljubljene king-charlesa. Ženi, ki ima rada psičke, nikar ne govori o otrocih. Ta gospod, le priznajmo, ni uljuden in rad govorič.

»In zdaj, prijatelj,« pravi smehljaje menih, »kar hitro domov! V eni ali najpozneje v dveh urah vas lahko zaloti noč. Kje pa stanujejo vaši starši?«

»Naši starši so v Avrieuxu, tam blizu Modane, toda mi ne gremo k njim.«

Gospod posluša razgovor z obema ušesoma.

»Nocoj ne morejo več priti domov,« izjavi gospod, »razen če jih jaz zapeljem z avtomobilom do Turina. Od tu se lahko peljejo z vlakom do Modane; kupil jim bom vozne listke in jih izročil skrbi sprednika brzovlaka.«

»Bog vas blagoslovi!« reče duhovnik.

»Kaj pa iz Modane v Avrieux, je li pot dolga?«

»Eno uro ali nekaj več,« pravi Ančka, ki misli na povratek.

»Nocoj so že lahko doma, če se ne boje noči. Tam so doma in spotoma bodo lahko našli kake znanke. Prišli so preko gore, vrnili se bodo pod njo.«

In nagnil se je k svoji spremljevalki in jo tiho vprašal:

»Ali ti je ta načrt všeč?«

»Prav nič mi ni všeč. Ti otroci imajo gotovo bolhe in morda celo uši. Gotovo jih bo Mirečka od njih nalezla, ki jih zdaj še nima, in katero moja služkinja umiva vsako jutro z dišečimi vodami.«

Da bi dokazala svoj ugovor, nese svojega ljubljenečka k ustom. Gospod jo opazuje z nekakšno jezo, ki jo pa na srečo še obvlada.

»Kljub temu jih bom vzel s seboj. Rad imam otroke okoli sebe. Midva jih nimava in to mi življenje greni.«

»Tebi bi bili samo v zabavo. Vse trpljenje pa morajo nositi ženske.«

»Še več ga imaš s tem groznim ščenetom.«

»Joj, prosim te, nič ne zabavljaj!«

Skoro bi se vnel zakonski prepri. Toda niti eden niti drugi ne povzdigne glasu med pogovorom: pripadeta najboljši družbi. Res je, da so ljudje dandanes povsod bolj ali manj neljubezni in največja olika je nežnost srca, kakor je rekel neki moralist. Gospa se obrne k svojemu psičku in gospod govori Lipetu:

»Hočeš li z nama v avtu do Turina?«

»Je li Turin blizu Rima?«

»Na vsak način je na poti tja.«

»Potem pa rad,« pravi Lipe. »Z menoj vzamete tudi Ančko, mojo sestro, in Katinko in malega Jančka.«

»Velič vas je. Nu, pa se bomo stisnili. Kje so?«

Vidim samo eno. To deklico.«

»To je Ančka, ki je tu. Toda onadva nista daleč.«

Zaspala sta na klopici.«

»Nu prav! Pojdiva ju zbuditi. Od Mont Cenisa do Turina moramo računati dobri dve uri. Zaradi vijug na poti je treba počasi voziti.«

Skupaj gredo iz hotela. Klopica je tu, toda nikogar ni na njej.

»Katinka!« kliče Lipe.

In Ančka vpije:

»Janček!«

Nihče ne odgovori.

»Tudi onadva!« zdihne poveljniki.

Zadnja dva njegove velike armade sta pokazala pete. Dozdaj sta mu bila ostala le še ta dva z njegovo sestro Ančko, ki veruje vanj kot v Boga. Usede se na prazno klopico in prične jokati. Lipe, si li tako slab?

Poveljniki ne smejo nikoli jokati. Res je, bi lahko odgovoril, toda jaz sem poveljnik, ki ima šele deset let. —

»Odšla sta,« joka Ančka. »Ali češ, da greva tudi midva domov?«

Misli, da ga bo potolažila, pa ga le še bolj razjezi. Može so zanič kakor ženske in kakor otroci.

»Lahko se vrneš, če ti srce tako velewa. Jaz pa pojdem sam dalje.«

In Ančka zdihne:

»Ne veš, da te imam rada in da pojdem povsod za teboj?«

Toda gospa postaja nepotrpežljiva. Na dnu voza pripravlja odeje, veliko za svoja kolena, malo za Mirečka, da ga zavaruje proti večernemu hladu in morda tudi proti mrčesu.

Opozorjamo knjižničarje na najnovejši zvezek »LJUDSKE KNJIZNICE« v Ljubljani (Jugoslov. knjigarna): »Jutranja zvezda« slavnega angleškega pisatelja Haggarda v lepem slov. prevodu s 16. celostranskimi umetniškimi slikami g. Podrekarja. Cena br. 30 Din, vez. 40 Din.

ODBOR

fejstvo, da je razveseljivo naraslo število njihovih ustanovnih članov, pri nekaterih naravnost izredno, pri Savinjski podružnici celo za 71 novih. Število rednih članov pa se je zmanjšalo, pri mariborski podružnici za 18, pri metliški za 35, pri mislinjski za 8, pri podravski za 55, pri rogaški za 12, pri savinjski za 58, pri slovenjebistriški za 49. Napredovala je le aleška za 14 članov. Naraslanje števila ustanovnih članov pri naših podružnicah kaže, da gre naše planinstvo na resno in smoteno delo. Kajti med rednimi člani je bilo več takih, ki so bili neredni in so napravili marsikaj, kar ni bilo v čast planinstva. Če so ti izostali, je še dobro za razvoj planinstva. Splošno pa se pričakuje, da bo v letošnji sezoni precej naraslo število ustanovnih in rednih članov pri naših podružnicah.

Predpriprave za tujsko sezono v Bohinju. Kakor smo že zadnjič omenili v »Slovenec«, so ceste v Bohinju zelo zanemarjene. Ko smo zadnjič pisali, tedaj so bile ceste popolnoma razorane. Omenili smo, da bodo za tujsko sezono gotovo ceste posete z ostrim gramozom in kamenjem. In tako se je v resnici tudi zgodilo. Danes, tik pred tujsko sezono, imamo tukaj tako močno posute ceste, da so za živahnější tujski promet prava ovira. Zlasti šoferjem se kar temni pred očmi, ko vidijo ostro kamenje na cesti, po kateri hite gumijasta kolesa njihovih dragih avtomobilov. Istotako je taka cesta prava muka za voznika kakor tudi za pešca. Zato svetujemo tamošnjemu cestnemu odboru, da vsaj debelo kamenje postrga raz ceste in tako nekoliko pripomore za zboljšanje bohinjskih cest. — To bo gotovo koristilo vsem Bohinjcem v tujski sezoni. — Pri Sv. Janezu bo most ob Bohinjskem jezeru preko Savice kmalu gotov. Dela se marljivo na njemu. Gozlna uprava je že skoraj prepletkala hotel Sv. Janez, ki bo v sveži zeleni obleki gotovo

privabil nebroj gostov v prelepi bohinjski raj. V ostalem imamo v Bohinju lepo pomlad.

Varujte planinske cvetice! Ze je vsa Golica v anežnobelem cvetju do temena zakopana in posuta s prijetno duhtečimi narcisami. Dan za dnem odhajajo izletniki tja proti Gorenjski in vračajo se ozaljšani na debelo z narcisami in tudi že z drugimi gorskimi cvetjicami. Dobe se turisti, zlasti med nedeljskimi je takih mnogo — rekli bi jim po najnovejši planinski terminologiji — planinavsi — ki gredo v goro za to, da potrgajo tamkaj vse, kar mu pride od gorske flore pred oči. Vseled takih nepredvidnih turistov je bila v zaščitno planinske flore vzakonjena dne 28. februarja 1922, Uradni list št. 77 iz leta 1922, naredba, po kateri je prepovedano trgati, ruvati, prodajati in ponujati v nakup redke rastline. Kljub prepovedi se pa uničujejo največ sledeče redke rastline: planika ali očnica (Leontopodium alpinum), murke ali zamorčki (Nigritella augustifolia, nigra in rubra), blagajevka in progasti volčji (Daphne Blagayana in striata), lepi ali Marijini čevlji (Cypripedium calceolus), lepi jeglič ali avrikel (Primula auricula), kranjski jeglič (Primula carniolica), in rumeni encijan (Gentiana lutea).

Kogar bodo zasačili, da trga ali ruva ali prodaja ali ponuja v nakup navedene in druge prepovedane redke rastline, se mu bodo te odvzele ter ga bo politično oblastvo kaznovalo z globo od 5—1000 dinarjev ali z zapornim do 14 dni. Veliko župenstvo je izdalo stroge tozadevne ukrepe na vsa podrejena oblastva, ki se bodo ravnala v smislu zgoraj navedene naredbe. Da se ogne vsak škodi in da se res ne uničijo naše narodne vrednote in posebnosti, je pač umestno, da vsak posamezni turist pazi med izletom, da se ne uničujejo in trgajo gori navedene redke cvetice. Trganje cvetice pa že iz stališča srčne kulture ni dopustno.

Zato zavedni planinci na noge v obrambo naše redke, lepe flore!

Smučarski tečaj v triglavskem pogorju. Naše vojaštvo priredi v času od 15. maja pa do 15. junija letos že drugi smučarski tečaj. Ta tečaj se bo vršil v triglavskem pogorju pod vodstvom naših najboljših smučarjev. Vojaštvo bode z učitelji skupaj nastanjeno v Staničevi koči, katero je Slovensko planinsko društvo odstopilo vojaštvu za to celo dobo v uporabo. Koča bo ves čas smučarskega tečaja oskrbovana. Ker bode koča v gori omenjenem času zelo prenapolnjena po smučarjih, bodo morali ostali turisti pač za ta čas opustiti izlete v

Staničevo kočo. Vojaštvo se je podalo že včeraj v Bohinj, od koder bo uredilo vse potrebno za bivanje v koči med smučarskim tečajem.

Zahvale

S. S. se zahvaljuje vsem dobrotnikom, ki so prispevali za podporni fond za zborovanje in s tem priznali tiho delo najmlajših delavcev, ki morajo premagovati najtežje napore in težave. Obenem prosimo, da se tudi drugi poslužijo prilicnosti, ki so jih prejeli in prispejajo svoj obolus na oltar naše lepe in krščanske bodočnosti.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 6. maja 1926.

Višina barometra 308,8 m

Opazovanja	Barometer	Temperatura v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavin		V Ljubljani je
						ob opazovanju	v mm 24 h	
Ljubljana (dvorec)	7	756,0	10,3	90	NE 1	10	dež	4,6
	8	755,0	11,0	85	NE 1	10		
	14	754,4	14,4	73	NNW 1	10		
	21	753,2	11,7	78	SSW 3	10		
Zagreb		755,9	12,0	92	NE 2	8		1
Belgrad	8	755,9	15,0	75	mirno	5		1
Sarajevo		756,8	10,0	75	mirno	7		5
Skopje		757,1	10,0	55	NE 1	4		0
Dubrovnik								
Praga	7	755,3	8,0	—	N 1	3		

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Specialna mehanična delavnica za popravo pisalnih, računskih in drugih strojev **LUDOVİK BARAGA** Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6/1 Telefon št. 930

Sedmi natis velike izdaje

Slovenska kuharica

Priredila S M Felcita Kainšek

Vsestransko spopolnjena izdaja z mnogimi slikami v besedilu in 33 umetniškimi prilogi v naravnih barvah (193 barvanih slik). Elegantno vezana 160 Din.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

PRODA SE

»Wanderer« AVTO, z 2 sedežema in pokritim prostorom za prtljago, primeren za trg. potnika. — Ogleda se v garaži g. Stupica, Ljubljana, Slomškova ulica. 3087

Ernst Mayrhofer-s Handbuch für den polit. Verwaltungsdienst. - Naškolja ulica 13 (dvorišče). slov v upr. pod št. 3078.

Čevlarski pomočnik

dobro izvežban se sprejme; delo stalno. Zmožen živanege dela ima prednost. Lovro Žagar, Lesce na Gorenjskem. 3101

Šiviljo ali veziljo

iščem kot družabnico. Prednost imajo začelnice. — Ponudbe upravi lista pod »Ugodna prilika«.

Mesto SLUGE išče mladenič, vojaštine prost. — Ponudbe na upravo lista pod »Agilen«. 3100

Službo premeniti

želi organizist. Najraje kje na Dolenjskem. — Naslov pove nprava lista pod št. 3058.

Sprejme se dobro izvežban in samostojna kuharica za zdravilsko restavracijo.

Nastop službe 15. maja t. l. — Ponudbe t. navedbo dosedanjega službovanja je poslati na upravo lista pod šifro: »Sezona« št. 2945.

Poravnajte naročninol

Dieselmotor

30 HP, zaradi elektrifikacije obrata napredaj. Naslov v upravi lista pod št. 3057.

Cerkv. predstoj. pozori nov oltarni nastavek

s podobami, bogato pohromirani, poceni na prodaj. Slika se pošlje na zahtevo. — A. Radej, podobar, Mali kamen, p. Rajhenburg ob Savi.

Trgov. VAJENEC

poštenih staršev in z dobrim šol. spričevalom se sprejme takoj pri tržki Josip TIRSEK. — Polzela pri Celju v Savinjski dolini. 3050

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani; Karol Čelš

Členjenim čitateljem se priporočajo naslednje tvrdke:

Iv. Brundić & Fr. Rebernik Pleskarja in ličarja Ljubljana, Kotnikova ul.	Stanko Keišin brivski salon Ljubljana Kopitarjeva ulica št. 1, nasproti Jugoslovanske tiskarne	Oražem & Jančar pohištvena ličarja in pleskarja Ljubljana, Breg	Štefan Speletic sobni slikar Ljubljana, Rimska cesta 16
IV. BUZZOLINI trgovina z delikatesami LJUBLJANA Lingarjeva ul. 1	TEOD. KORN kleparsko in instalacijsko podjetje Ljubljana Poljanska cesta št. 8	JOSIP OLUP trgovina manufakture in oblik Ljubljana, Stari trg 2 (na vogalu)	Pavel Sterle AUTOTAKSI Ljubljana, Poljanska cesta 3 Telefon 942
FRANC DOLINAR parna pekarna Ljubljana Pred škofijo in Poljanska cesta 19	Ivan Križnar krovec Ljubljana Hrenova ulica št. 9	K. Pečenko trgovina vseh vrst tanja in čevljarstva potrebščin Ljubljana, Sv. Petra cesta 13	LEOPOLD ŠEGA Iermnar Ljubljana, Poljanska c. 40
Modna trgovina J. Eger Ljubljana, Sv. Petra c. 2	Jakob Kavčič parna pekarna Ljubljana, Gradišče 5 Podruž.: Prešernova 14	PRISTOU & BRIGELJ črkoslikarja, Ljubljana Aleksandrova c. 1 Telef. 908 Ustan. 1903	VIKTOR ŠOBER trgovina s specer., kolonj. in meš. blagom Ljubljana Sv. Jakoba trg št. 4
IVAN JAVORNIK menar Ljubljana, Domobranska c. 7 Stojnica poleg Zmajskega mostu	Franc Jager tapetnik Kolodvorska ulica 28	Rudolf Radovan tapetnik Ljubljana, Krekov trg 7	JAKOB TERČEK pekarija LJUBLJANA, Breg 4
Franc Hitti zaloga vsakovrstnih poljedelskih strojev Ljubljana, Martincova cesta 2	Deželna lekarna pri „Mar. Pomagaj“ Mr. ph. M. Leustek Ljubljana, Resljeva cesta 1	Franc Rezar mesar Pogačarjev trg	A. Trnk & J. Bernik stavbno in pohištveno mizarstvo, Ljubljana, Linhartova ul. 8
Angeloslav Krastnik manufakturna trgovina Ljubljana, Karlovska c. 8	FRANC LEVEC mesar govejega mesa Ljubljana tik Zmajšvega mostu, blizu Jugoslovanske tiskarne	Josip Satran špecerijska trgovina LJUBLJANA Šolski drev. 4 (Smenišče)	I. Vižintin izvršuje vsakovrstna zidarska dela Ljubljana, Močnikova ul. 18
Franc Jenko tvarnica orgel in harmoniev Guncije 28 p. št. Vid n. Ljubljano	Martinc, Černe & Komp. dr. z o. z., pleskarska in črkoslik. tvrdka, LJUB LJANA, Igriska ul. 6	Oroslav Slapar krojač Nizke cene. Ravnjakarjeva ul. 18	Peter Žitnik splošno kleparstvo LJUBLJANA Poljanska cesta 31
„Jugometalija“ r. z. o. z. industrija pločevinskih izdelkov Ljubljana Kolodvorska ulica 18	Josip Musar mesar, LJUBLJANA Sv. Petra cesta 61 in Šolski dvored	Klobuke , perilo, kravate, dežnike, palice, dežne plašče, telovadne potrebščine itd. kupite najceneje pri „AMERIKANCU“, Ljubljana, Stari trg 10	

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš srčno ljubljani soprog, oče, tast itd., gospod

Ivan Košar

nadučilatelj v pok.

danes v četrtek ob 5. zjutraj, po dolgi mučni bolezni, previden s tolažili svete vere v 76. letu svoje starosti mirno zaspal v Gospodu.

Prevoz dragega pokojnika se bo vršil v soboto dne 8. t. m. ob pol 9. dopoldne iz Ormoške bolnice k farni cerkvi v Veliko Nedeljo, odkoder se vrši pogreb ob pol 11. dopoldne na domače pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah.

Velika Nedelja, 6. maja 1926.

Terezija Košar, roj. Heber, soproga.
Robert Košar, sin, Filomena Košar, sinaha, Jožefa Heber, svakinja in ostali sorodniki.